AMIGOE

prèkè
Niet in de haak

Donderdag 9 augustus 2018 • Jaargang 131 nr 180 • Abonnementsprijs Afl 36,00 • Losse nummers. Afl 1,75 • zaterdag met Ñapa Afl 1,75

3 Aruba
4 nieuwe Ramsar-natuurgebieden voorgedragen

9 Wereld
Senaat Argentinië blokkeert abortusvoorstel

10 Economie
ABN Amro ziet olieprijs sneller oplopen

12 Sport
Heemskerk pakt bij EK zilver op 100 meter vrij

Conceptwet Aruba Marine Park bij Raad van Advies

Inspraak beheerplan moet mate bescherming bepalen

ORANJESTAD — De conceptwet van het Aruba Marine Park is naar de Raad van Advies (RVA) gestuurd. Drie gebieden zijn aangewezen voor bescherming. De omschrijving en regels van de bescherming, worden beschreven in een integraal beheerplan, waarbij belanghebbenden geconsulteerd worden. Met name bij vissers leeft hierover veel onrust.

door onze verslagever
Nadine Salas

De Directie Natuur en Milieu (DNM), TNO Caribbean en overige partners hebben hard gewerkt aan de conceptwet voor de oprichting van een maritiem park op Aruba. Deze is recent naar de Raad van Advies (RvA) gestuurd om behandeld te worden, zo zei minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu, Otmar Oduber (POR) maandag. Eerder gaf de minister aan het Aruba Marine Park te willen oprichten in 2019.

Eerste gebieden
Drie gebieden staan genomineerd om in het Aruba Marine Park opgenomen te worden. Deze drie gebieden zijn reeds in de jaren negentig geïdentificeerd als gebieden met een hoge biodiversiteit. Het zou gaan om de kustlijn van nationaal park Arikok, het Sero Colorado-gebied (ongeveer van Vader Piet tot en met Rodgers Beach) en tot slot het Isla de Oro gebied (ongeveer vanaf Santo Largo tot en met Mangel Halto). Het beheer zou komen onder stichting Parken-an Nacional Aruba (PNA), die ook Arikok beheert. De stichting moet dan wel in een door de minister gewenste beheerstructuur werken, namelijk met een bestuur dat (mede namens het land) streng doch ook transparant toeziet en helder communiceert richting parlement en samenleving. En met een directie die de dagelijkse gang van zaken beheert en ook de beheerplannen opstelt, zoals reeds gedaan voor Spaans Lagoen, stelt de minister.

Consultatierondes
Wat er nu precies wel of niet is toegestaan in de gebieden die onder het Aruba Marine Park vallen, staat nog niet helemaal vast. Dit schept veel onduidelijkheid en zorgen, zo bleek de afgelopen dagen. Het oprichten van een Marine Park bestaat uit twee trajecten, zo licht Oduber toe. Formalisering via wetgeving, en het opstellen van een integraal beheerplan. Alle gebruikers van de gebieden, zoals vissers, duikers, sporters, touroperator krijgen inspraak in consultatierondes, zo stelde Oduber maandag.

Vissers boos
Het bestuur van Centro di Pesca Hadicurari heeft gisteren alle leden opgeroepen voor een bijeenkomst volgende week waarin de wet zal worden besproken en handtekeningen zullen worden verzameld tegen de komst van het Marine Park. Bestuurslid Alex Farro zegt in de lokale pers dat zij van minister Oduber 'nul garanties' hebben gekregen over of het Marine Park vissers niet zou benadelen. De minister zou precies dat tegen hen hebben gezegd in een vergadering. Volgens Farro is niet met vissers overlegd over de inhoud van de wet.

Verankerd
Op de vraag waarom de details van de bescherming van de gebieden verankerd worden in de beheerplannen en niet in de wet, verklaart Oduber aan de *Amigoe* 'juist omdat het zo afwisselend is per gebied'. De verschillende categorieën van bescherming die toegepast kunnen worden bepaald aan de hand van input van belanghebbenden alsook het huidig effect van de activiteiten op het marine milieu.
Het beheerplan wordt gebonden aan de wet, net zoals het Ruimtelijk Ontwikkelingsplan (ROP) gebonden is aan de Landsverordening Ruimtelijke Ontwikkeling (LRO), geeft de minister als voorbeeld." Wat wel of niet mag in de gebieden wordt omschreven in het beheerplan. Dat beheerplan kan ik niet zomaar veranderen, in de wet staan regels waar aan voldaan moet worden wanneer ik het beheerplan wil aanpassen", zo legt hij uit.

Belanghebbenden
Wanneer de conceptwet terugkomt van de RvA met het advies – de minister verwacht dit in september – worden consultatierondes met belanghebbenden georganiseerd, zoals juist de vissers, booteigenaren, niet-gouvernementele organisaties (ngo's), sporters, watersportbedrijven en anderen. "Je kan niet van tevoren garantie geven over iets, als je nog met elkaar moet spreken wat je beschermd wilt zien." Oduber stelt van de belanghebbenden te willen horen wat er wel of niet beschermd moet worden. Zo geeft hij aan dat het (weer) mogelijk kan worden om op bepaalde plekken speervissen toe te staan, of het vissen op bepaalde soorten gedurende bepaalde seizoenen te verbieden, en dergelijke. "Pas wanneer we het allemaal met elkaar eens zijn, dan wordt het beheerplan opgesteld, verankerd en aan de samenleving bekendgemaakt."

Bubaliplas genomineerd als Ramsar-gebied

Foto: Jason Margarita

ORANJESTAD — Natuurgebied Bubaliplas is één van de vier gebieden die voorgedragen zijn als Ramsar-gebied, zo werd onlangs bekendgemaakt. Het gebied bezit een hoge mate van biodiversiteit en is daarmee waardevol voor het Land Aruba.

*Zie ook pagina 3 '4 nieuwe Ramsar-natuurgebieden voorgedrage*n'.

Tientallen doden door luchtaanval Jemen

SANAA — Een luchtaanval heeft in het noorden van Jemen het leven gekost aan tientallen mensen. Het hoofd van een gezondheidsdienst in de provincie Sa'dah spreekt over 43 doden en 61 gewonden. Veel slachtoffers zouden kinderen zijn die in een schoolbus zaten.

Het Internationale Comité van het Rode Kruis (ICRC) bevestigt dat een bus met kinderen is geraakt. Daarna zouden tientallen doden en gewonden zijn binnengebracht in een ziekenhuis. Het hoofd van de ICRC-delegatie in Jemen schreef op Twitter dat veel slachtoffers jonger zijn dan tien jaar. De hulporganisatie benadrukt dat strijdende partijen verplicht zijn burgers te beschermen.
Het is nog onduidelijk hoeveel doelen zijn gebombardeerd in het gebied en hoeveel slachtoffers er precies zijn gevallen. Een televisiestation van de Houthi-rebellen berichtte over 39 doden en 51 gewonden.

De internationale coalitie onder leiding van Saoedi-Arabië zegt een operatie te hebben uitgevoerd die was gericht tegen de Houthi's. De coalitie stelt dat het ging om een 'legitieme militaire operatie' die 'overeenkomstig internationale humanitaire wetgeving' is uitgevoerd.
De opstandelingen zouden eerder een raketaanval hebben uitgevoerd op het zuiden van Saoedi-Arabië. Dat land staat aan het hoofd van een internationale coalitie die de Houthi's bestrijdt in Jemen. Daar vallen vaak veel doden bij luchtaanvallen. De Houthi's hebben op hun beurt tientallen raketten afgevuurd op het noordelijke buurland.

Stalker korpschef moet proces bijwonen

DEN HAAG — De 46-jarige vrouw uit Gouda die wordt verdacht van het stalken van Erik Akerboom, korpschef van de Nationale Politie, moet de inhoudelijke behandeling van haar strafzaak bijwonen. Dat heeft de rechtbank in Den Haag vandaag bepaald. Het proces staat gepland voor 11 oktober.

Vandaag vond een tussentijdse zitting plaats in de zaak tegen de vrouw. Zij verscheen daar niet. Ook bij een eerdere zitting koos zij ervoor in haar cel te blijven.
De vrouw, Ruby-Ann B., zit sinds vorig jaar vast.
B. zou vorig jaar zeker 2500 mails naar de politiebaas en zijn vrouw hebben gestuurd, soms wel vijftig op een dag, waarin ze hen onder meer met de dood bedreigde.
De vrouw is inmiddels onderzocht door gedragsdeskundigen in het Pieter Baan Centrum. De rapportage daarover is nog niet klaar.
De rechtbank vindt het van belang dat B. ter zitting verschijnt zodat er een beeld gevormd kan worden van de verdachte.
De vrouw zit sinds eind vorig jaar in voorarrest.

Schip met 87 migranten arriveert in Spanje

MADRID — Een reddingsschip met aan boord 87 migranten is in Spanje aangekomen. Het vaartuig Open Arms arriveerde vanochtend in de zuidelijke havenstad Algeciras (Andalusië), meldt hulporganisatie Proactiva. De migranten, onder wie twaalf minderjarigen uit Soedan en Gambia, zijn ruim een week geleden gered bij Libië.

Foto: AFP

Het vaartuig Open Arms vanmorgen bij aankomst in de Spaanse haven Algeciras.

Spanje opende de afgelopen maanden herhaaldelijk de havens voor reddingsschepen van hulporganisaties die zelf migranten van bootjes halen. Andere landen aan de Middellandse Zee, zoals Italië en Malta, zitten niet te wachten op dergelijke vaartuigen. Migranten die worden onderschept door de Libische kustwacht, worden vaak mee teruggenomen naar het Noord-Afrikaanse land.
Schepen van Proactiva hebben onlangs al twee keer in Spanje aangemeerd. Zo arriveerde vorige maand nog een schip met zestig migranten, die zijn overgebracht naar Barcelona.

Duo VS traind kinderen voor schietpartijen

TAOS — Twee verdachten die zijn gearresteerd wegens mishandeling van elf kinderen, die ondervoed werden aangetroffen in een krakkemikkig kampement in New Mexico, leerden hun verwaarloosde pupillen omgaan met wapens.

De bedoeling was dat ze op termijn schietpartijen op scholen zouden beginnen. Dat hebben de openbaar aanklagers gezegd in het dossier dat ze gisteren bij de rechter in Taos hebben neergelegd. Een van de arrestanten is Siraj Wahhaj, de vader van een jongetje van drie dat maanden geleden verdween uit zijn huis nabij Atlanta, Georgia. Maandag zijn op het vervuilde complex in de buurt van Amalia mogelijk zijn stoffelijke resten gevonden. Het slachtoffertje is nog niet geïdentificeerd.

'Onderzoek om boerka-column Boris Johnson'

LONDEN — De Britse conservatieven stellen een onderzoek in naar opmerkingen van partijprominent Boris Johnson. De oud-minister van Buitenlandse Zaken heeft geschreven dat mensen er in een boerka uitzien als 'brievenbussen' en 'bankovervallers'. Dat leidde tot klachten die nu worden onderzocht, bericht *Sky News* op basis van anonieme bronnen.

Foto: AFP

Boris Johnson

Johnson schreef in een artikel geen voorstander te zijn van een boerkaverbod, maar dreef wel de spot met het kledingstuk. Hij wordt er nu van beschuldigd zich niet aan de gedragscode van de regeringspartij te hebben gehouden. Een comité moet zich over zijn opmerkingen gaan buigen. De voormalige burgemeester van Londen kan in het uiterste geval uit de partij worden gezet.
Binnen oppositiepartij Labour lijkt niet te worden gerouwd om de interne onrust bij de rivaliserende Conservatieve Partij. "Of Boris is schuldig, of de Tories dulden islamofobie", concludeerde een bron uit het sociaaldemocratische kamp. De politie had al laten weten de opmerkingen van Johnson niet als strafbaar te zien.
De politicus stapte vorige maand op als minister. Hij vond dat de brexit-plannen van premier Theresa May niet ver genoeg gingen.

Veel interesse voor koninklijke onderscheidingen

Termijn indienen lintjesvoorstel met week verlengd

ORANJESTAD — De belangstelling om iemand voor te dragen voor een lintje is zo groot, dat de Decoratiecommissie Aruba heeft besloten om de uiterste inleverdatum een week te verschuiven. Voorstellen kunnen tot uiterlijk volgende week vrijdag 17 augustus worden ingediend. De regering maakte dit vandaag bekend tijdens een persconferentie.

De koninklijke onderscheidingen – de lintjes – worden elk jaar ter gelegenheid van de verjaardag van de koning uitgereikt. De Decoratiecommissie Aruba verzamelt de voorstellen. Deze commissie bepaalt echter niet wie daadwerkelijk in aanmerking komt voor een lintje. Het Nederlandse Kapittel voor de Civiele Orden is belast met het definitieve advies en de onderscheidingen worden ook in Nederland gemaakt. Dat kost tijd en daarom moeten voorstellen ruim op tijd worden ingediend.

Speciale prestatie

Om een koninklijke onderscheiding te krijgen, moet een burger een 'speciale prestatie' hebben geleverd als vrijwilliger of bij het uitvoeren van werkzaamheden waarvoor geen salaris is ontvangen. Onder 'speciaal' wordt een presentatie van hoogstaand niveau verstaan met een uitzonderlijke waarde voor de ontwikkeling van Aruba.

Formulier indienen

Aan het indienen van een voorstel zijn regels verbonden.

Het voorstelformulier is verkrijgbaar bij de balie van het Bestuurskantoor in Oranjestad en in San Nicolas of kan worden aangevraagd via decoratiecie-aruba@hotmail.com. Een voorstel moet in een gesloten envelop worden afgegeven bij het Bureau van de minister van Algemene Zaken, ter attentie van de Decoratiecommissie Aruba. Hoe duidelijk de motivering in het voorstel is, des te beter kan het voorstel worden beoordeeld.

Wie meer wil weten over de procedure, kan contact opnemen met F. Perez-Lopez (583-8425) of kijken op de site www.overheid.aw.

Sargassumwier groeiend probleem voor de eilanden

WILLEMSTAD — Het Sargassumwier, de nachtmerrie van natuurorganisaties als Stichting Uniek Curaçao en de Sea Turtle Conservation Curaçao, is hier gekomen om te blijven. Die conclusie trekt Mark Vermeij, wetenschappelijk directeur van de stichting Caribbean Research & Management of Biodiversity (Carmabi).

Foto: Carla Daniel

Schildpadden kunnen stikken door het wier.

De afgelopen weken stroomden vele tonnen ervan de baaien aan de noordkust van Curaçao binnen. Ard Vreugdenhil van de Sea Turtle Conservation Curaçao, nauw betrokken bij het opruimwerk, constateert dat de hoeveelheden deze keer groter waren dan ooit tevoren, zo schrijft Peter Eikelenboom voor het *Caribisch Netwerk*.

Graafmachines

Om de waterplantenmassa te verzamelen werden op Bonaire zelfs graafmachines ingezet. Bergen wier op Curaçao wachten nog op de trucks die het moeten afvoeren. Het water is niet meer transparant maar kleurt bruin van de plantenresten.

Sargassum vormt een groot probleem. Alles wat leeft verstikt eronder, ook het voedsel van schildpadden, zeegras. Grote vrees is dat de dieren zelf eronder terechtkomen en stikken omdat ze hun kop niet door de dikke laag wier kunnen steken.

Sea Turtle Conservation Curaçao heeft nog geen lijken geborgen. In andere delen van het Caribisch gebied wel, daar vonden de natuurbeschermers meerdere karkassen van schildpadden.

Stank

Grote volumes Sargassum brengen rottingsprocessen op gang en dat zorgt voor stankoverlast. Vermeij vergelijkt de stank met het dumpen van 10.000 kilo rottende tomaten in de achtertuin. Sea Turtle Conservation Curaçao wijt het groeiende probleem aan de klimaatverandering. Vermeij vindt dat iets te kort door de bocht, wel is het hem duidelijk dat het warmer wordende water zeestromen wijzigt. "Misschien de reden dat Sargassumwier steeds vaker deze kant uitkomt."

Vermeij zou het wier het liefst tegenhouden nog voor het de baaien binnenstroomt. "Maar je kunt moeilijk met bootjes aan de noordkant wier gaan scheppen, veel te gevaarlijk", zegt hij. Ondertussen wordt geprobeerd met keringen het wier buiten de baaien te houden, met wisselend resultaat. "Er moet nog veel ervaring worden opgedaan met deze techniek."

'Mee leren leven'

We moeten leren leven met Sargassumwier, denkt Vermeij. "Je moet een strategie ontwikkelen, vergelijk het met schoonmaken van bermen. Het wier is hanteerbaar. Graafmachines scheppen het zo op en met trucks is het snel af te voeren."

Sargassumwier probleem in Caribisch Gebied

Het wier ontleent zijn naam aan de Sargassumzee, een plek bij de Atlantische Oceaan ten oosten van Amerika. Het blijft daar in een draaikolk gevangen zitten. De afstroom van voedingsstoffen bij grote rivieren in Latijns-Amerika en algengroei zorgde echter voor een tweede plek met het wier. Die vormt de bron voor de problemen in de baaien van de eilanden.
Omdat er op de nieuwe plek geen draaikolk is die het wier in bedwang houdt, wordt het een speelbal van wind en stroming. Grote stukken breken af en drijven het Caribisch gebied in. Zo kan het voorkomen dat zo een massa richting de Benedenwindse eilanden en dus ook drijft.

Foto: Mark Vermeij

Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad
Bel: 583 5400 – Primavera 1-B
Ma –Vr 8 am – 5 pm
STOP Huiselijk geweld!

Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheken
ASCA
ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een persoonlijk karakter
Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

NO ENFRENTA CANCER DI PECHO BO SO
BREAST CANCER SUPPORT GROUP
Mary Joan
Adress:Sabana Blanco 8
Tel: 588-9999

Royal Bank

Aviso di Interupcion di Servicio

Nos ta informa cu nos servicio di **Online Banking y Mobile Banking** pa motibo di mantencion regularmente programa, lo no ta disponibel di **diabierna, 10 di augustus for di 6:30 p.m. te cu dialuna, 13 di augustus, 2018 pa 1:00 p.m.**

Durante e periodo aki por experiencia interupcion di algun otro servicio relaciona cu e mantencion aki.

Nos disculpa pa cualkier inconveniencia cu esaki por causa y danki pa e pasenshi mientras nos ta optimalisa nos sistema di RBC pa ofrece bo un miho servicio.

Pa mas informacion, por yama nos Client Advice Centre na 297-588-0101.

Management RBC Royal Bank (Aruba) N.V.

® /™ Trademark(s) of Royal Bank of Canada. RBC and Royal Bank are registered trademarks of Royal Bank of Canada.

Haal een **Fun Miles-pas** voor maar 5 gulden en ontvang **250 Bonus Miles!**

STRETCH BO FLORIN

Rek je geld uit met Fun Miles!

Het zou toch heerlijk zijn als je je geld uit kon rekken? Haal vandaag nog een Fun Miles-pas en spaar Fun Miles als je boodschappen doet, benzine tankt, bouwmaterialen koopt en nog veel meer. Daarna verzilver je die Fun Miles voor gratis leuke dingen bij al je favoriete bedrijven die Fun Miles-partner zijn.

Zó rek je dus je geld uit!

funmiles.net

fun miles

Lijkschouwing Anushka Tromp wijst op zware verwonding

ORANJESTAD — Het Openbaar Ministerie (OM) bevestigt aan de *Amigoe* dat uit de lijkschouwing op Anushka Tromp is gebleken dat zij op niet natuurlijke wijze om het leven is gekomen.

OM-woordvoerder Ann Angela zegt dat uit de autopsie die gistermiddag plaatsvond, blijkt dat Tromp's verwondingen 'extensief' waren. De verdachte R.E.C. zit nog in voorhechtenis en wordt vandaag voorgeleid. Zoals de Amigoe eergisteren al meldde, wordt hij formeel verdacht van ernstige mishandeling met de dood tot gevolg.

Zwart
De zaak heeft inmiddels verschillende organisaties op de been gebracht. Gisteren riepen Comision Accion Stop Abuso Aruba (Casa) en Fundacion Hende Muhe den Dificultad burgers op om vandaag, de dag waarop verdachte C. wordt voorgeleid, in het zwart gekleed te gaan als teken van rouw voor Anushka Tromp. Beide organisaties roepen de regering tevens op om het voorgestelde Sociale Crisisplan meteen uit te laten voeren. Ook willen ze zien dat Bureau Slachtofferhulp meer personeel krijgt. Casa wil in de komende tijd manifestaties en een groot evenement organiseren om burgers en de regering bewust te maken van het probleem huiselijk geweld op Aruba.

Nieuw geval
Ondertussen vond er gisteren weer een geval plaats van geweld tegen een vrouw. In Oranjestad kwam om half negen 's avonds een melding binnen van een vrouw die in de Zuster Candidastraat, vlak achter het gerechtsgebouw, werd mishandeld. Getuigen van het voorval belden de politie toen bleek dat de vrouw niet op kon staan. Eenmaal ter plekke arresteerden agenten de dader en lieten zij een ambulance komen om de flink bebloede vrouw te verzorgen.

Opstopping door botsing Sun Plaza

ORANJESTAD — Er vond een kettingbotsing plaats op het kruispunt ter hoogte van Sun Plaza rond tien uur gisterochtend. De bestuurder van een vrachtwagen kon niet op tijd stoppen nadat een huurauto die voor hem bij de stoplichten stond eerst verkeerd afsloeg, om plotseling daarna weer op zijn rijbaan terecht te komen. De vrachtwagen botste achterop de personenwagen en de vrachtwagen die achter hem reed botste op zijn beurt weer op hem en liep daarbij veel schade op aan de voorkant van het voertuig. De verkeerspolitie kwam ter plekke om de situatie te bekijken. De kettingbotsing had geen gewonden als gevolg maar veroorzaakte wel een grote verkeersopstopping. Ook was er veel olie op het wegdek terechtgekomen.

IN HET KORT

KPA-werknemer geschorst
Het KPA liet vanochtend weten dat hun waarnemend chef bedrijfsvoering geschorst is wegens een intern onderzoek dat momenteel gaande is. De werknemer is de toegang tot de politiekantoren ontzegt.

Rellen
Er ontstond ruzie in de nacht van zondag op maandag in Bubali. Twee minderjarigen kregen ruzie waarbij gescholden werd. De bij de politie reeds bekende T. kwam bij de zoon van S. op zijn erf om problemen te zoeken.

Toen S. aan T. vroeg wat hij op hun erf deed, kreeg de man een scheldpartij over zich heen. T. had al eerder schoenen bij hen van het erf gestolen, maar daar werd geen aangifte van gedaan aangezien T. minderjarig is.

Op maandag zag S. de moeder van T. waarop hij uit zijn auto stapte om met de vrouw te praten over het incident. Maar op dat moment kwam T. scheldend naar buiten, pakte een steen en gooide die richting S. die een kapwond opliep aan zijn rechteroog. De politie werd gebeld, pakte T. op en nam hem mee naar het bureau.

Rekening
Een man en een vrouw kregen ruzie in Montanja omdat de vrouw woonruimte huurt van de man maar al een week zonder water zit omdat hij de rekening niet betaalt. Wat begon met verbale uitlatingen, liep uit op fysiek geweld.

Toen de politie ter plekke kwam toonde de man verwondingen waaronder schrammen in zijn gezicht en een arm die uit de kom was. Gezien de verwondingen, werden beiden naar de nodige instanties verwezen en verteld dat ze later aangifte konden gaan doen.

Peek-a-boo
Een man sprong maandagavond een tuin in op de Constantijn Huygenstraat en keek bij de bewoners naar binnen.

Toen een vrouw hem voor haar raam zag staan, begon ze te schreeuwen waarop de man schrok en terug over de muur sprong en bij de buren in de tuin belandde. De politie kwam ter plekke en controleerde de omgeving maar vond de man niet.

4 nieuwe Ramsar-natuurgebieden voorgedragen

ORANJESTAD — Vier natuurgebieden zijn onlangs voorgedragen als Ramsar-gebied. Het gaat om de Bubaliplas, de riffen voor Oranjestad, de riffen voor San Nicolas en gebied Isla de Oro/Mangel Halto. Dat liet Indra Zaandam, stafchef van de minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu maandag weten tijdens een persconferentie.

Foto: DNM

Rif voor de kust.

Ramsar is een internationale afspraak tussen landen over watergebieden met een hoge biodiversiteit, in het bijzonder als verblijfplaats voor watervogels. "Met deze afspraken wordt erkend hoe belangrijk natuur is en wat de waarde is, zowel economische waarde als de biologische waarde. Dit valt niet altijd om te rekenen in geld", zo legt Zaandam uit. Op Aruba is dit onderzocht door de Directie Natuur en Milieu (DNM), de Universiteit van Wageningen en nationaal park Arikok. Park Arikok heeft ook het beheerplan voor Spaans Lagoen opgesteld, het eerste Ramsar-natuurgebied op Aruba.

Criteria
Onder leiding van DNM en Nederland is aanbevolen vier nieuwe gebieden voor te dragen voor Ramsar-erkenning. Dat gaat dus om de Bubaliplas, de riffen voor de haven van Oranjestad, de riffen voor de haven van San Nicolas en het gebied Isla de Oro/Mangel Halto. Deze gebieden hebben een hoge biodiversiteit, er zijn veel bijzondere planten en dieren te vinden. Deze dragen op hun beurt weer bij aan de waarde van Aruba zelf. "Deze vier locaties voldoen aan de Ramsar-criteria en daar zijn we bijzonder trots op", zegt Zaandam. De volgende stap is dat er een Ramsar Information Sheet (RIS) gemaakt wordt dat gedetailleerd beschrijft wat de unieke aspecten zijn van deze gebieden. Hiermee gaat Aruba via Nederland de locaties voordragen. "Als alles goed gaat hebben we er binnenkort vier Ramsar-natuurgebieden bij", zegt Zaandam.

Bescherming
Spaans Lagoen werd in 1980 aangewezen als Ramsar-gebied maar pas in 2017 wettelijk beschermd."Plannen voor bescherming zijn mooi maar wat je nodig hebt is het instrument van bescherming, de wetgeving, en daar loopt het vaak vast. Bij een klein gebied, zoals Aruba, spelen er verschillende belangen", legt Zaandam uit. "Dit is een gesprek dat je aan moet gaan met de samenleving, welke belangen wegen zwaarder? Geen eenvoudige conversatie maar een noodzakelijke. Hoe kom je aan integrale wetgeving waar iedereen zich in kan vinden?" Daarom is het belangrijk dat het proces van voordracht gelijk oploopt met het wettelijk beschermen van de zestien (plus) natuurgebieden die geïdentificeerd zijn voor bescherming door DNM en de verschillende niet-gouvernementele organisaties (ngo's).
Op de vraag hoe het dan moet met de vier Ramsar-gebieden, omdat het ook om toeristische locaties gaat, antwoordt Zaandam. "We zien het juist als toeristische sites omdat ze mooi zijn, maar daarom ook is bescherming belangrijk. Niet alleen zodat de toerist van vandaag ervan kan genieten maar ook die van de toekomst."

Sociaal Crisisplan: Vrijwillige en verplichte hulpverlening

ORANJESTAD — In de eerste voortgangsrapportage van het Sociaal Crisisplan, is er zo'n 7 miljoen florin uitgetrokken voor vrijwillige en door de rechter opgelegde hulpverlening. Dat wordt onder andere besteed aan wachtlijsten wegwerken, extra opvangplekken creëren en professionalisering van de sociale hulpverlening.

Door onze verslaggever
Nadine Salas

Vandaag gaat de *Amigoe* in op de fondsen die voor de vrijwillige en verplichte hulpverlening zijn uitgetrokken, het 'tweede spoor' van het Sociaal Crisisplan.

Voogdijraad
De Directie Voogdijraad krijgt 668.000 florin om de wachtlijst van 220 kinderen weg te werken en de serviceverlening te verbeteren. De intentie is om hiermee de wachtlijst in een of twee jaar tijd weg te werken en te zorgen dat de subsidie voor pleeggezinnen goed loopt. Deze subsidie wordt voor het eerst geïntroduceerd. Daarnaast wordt gedurende twee jaar een team van zes raadsonderzoekers ingezet voor het wegwerken van de wachtlijsten. Ook wordt een tijdelijk team van externe krachten ingehuurd gespecialiseerd in raadsonderzoek, beleidswerk en een gedragsdeskundig specialist.

Stichting Guia mi
278.000 florin is uitgetrokken voor gezinsvoogd Stichting Guia Mi. De capaciteit om kwetsbare gezinnen intensief te begeleiden wordt uitgebreid. Minderjarigen worden begeleid door een sociaal werker. Door middel van een programma van negen maanden worden kwetsbare gezinnen geholpen om structuur in huis aan te brengen. De huisbezoeken van de Voogdijraad, Gezinsvoogdij, Pleegzorg en Guia Mi worden jaarlijks per casus geëvalueerd in het plan van Guia Mi, de Voogdijraad en het gerecht.

Directie Sociale Zaken
Meer wijkgericht maatschappelijk werk en jeugdwerk op scholen, in wijken en districten wordt de richtlijn. De Directie Sociale Zaken (DSZ) krijgt zo'n 1,2 miljoen om het team te versterken met de tijdelijke inhuur van professionals op het gebied van maatschappelijk werk, jeugdwerk en schoolmaatschappelijk werk, om de oude structuur van wijkgericht werken in districten en *barios* weer op te zetten. Het doel is om schoolmaatschappelijk en *outreachend* te werken in de armste wijken en districten, volgens de aanpak *Supporting Troubled Families*. (Outreachend werkers bewegen zich tussen de wereld van instanties en bureaus en de leefwereld van deze kwetsbare burgers. red.) Ook krijgt de specialisatie in de begeleiding van jongeren met een lager IQ, nu een witte vlek in het hulpaanbod, meer aandacht en wordt opgepakt.
Daarnaast wordt het team psychologen verder versterkt en worden de wachtlijsten voor jongeren en echtparen weggewerkt. Momenteel is er bijvoorbeeld maar één psycholoog voor volwassenen voor heel Aruba beschikbaar. Met het extra geld wordt ook de wachtlijst voor de psycholoog weggewerkt, die nu twee maanden voor jongeren en zes maanden voor echtparen in crisis bedraagt. Tot slot wordt geïnvesteerd in een professionaliseringstraject voor de hulpverleners, iets wat tientallen jaren niet gebeurd is.

Tehuizen
Kindertehuis Casa Cuna Progreso krijgt 500.000 florin voor de opzet van een tienermoederproject waarin tienermoeders begeleiding krijgen op het moment dat hun kind in het kindertehuis geïnterneerd wordt. Deze krijgen opvoedkundige lessen om hun opvoedvaardigheden te vergroten. Casa Cuna vangt kinderen op in de leeftijd van een tot zeven jaar. Meestal wordt een kind uit een crisissituatie met een dwangbevel uit huis weggehaald door de politie in samenwerking met de Voogdijraad.
Kindertehuis Imeldahof, waar jongens van zes tot veertien jaar en meisjes van zes tot achttien jaar worden opgevangen en begeleid, krijgt 500.000 florin om de opvangcapaciteit met de tijdelijke inhuur van derden naar 52 opvangplekken uit te breiden.
Het Orthopedagogisch Centrum (OC), dat door de rechter uit huisgeplaatste jongeren met gedragsproblemen en/of moeilijk opvoedbare jongeren begeleidt, krijgt ongeveer 2,6 miljoen florin om de opvangcapaciteit van 8 naar 32 crisisopvangplekken uit te breiden. Het OC is bestemd voor jongeren met psychosociale problemen in de leeftijd van twaalf tot achttien jaar. De helft van de uitbreiding aan crisisopvangplekken is bedoeld voor jongens en de andere helft voor meisjes. Jongeren met gedragsproblemen worden hier behandeld om zich beter thuis en in de maatschappij te leren gedragen. De besloten vleugel voor jongens moet vanaf 30 juli operationeel zijn, hier is men mee bezig. Daarna volgt de meisjesafdeling, per 1 januari 2019.

Vrouwen in nood
Vrouwenopvang Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad (FHMD) krijgt 553.600 florin om zes extra shelters te bouwen waar mishandelde vrouwen kunnen worden opgevangen. Hierdoor komt hun capaciteit op elf shelters en vier doorganghuizen waar re-integratie van de slachtoffers terug naar de samenleving kan plaatsvinden. Elf shelters is de norm vanuit het Verdrag van Istanbul, dat vraagt om één opvangplek per 10.000 inwoners. De vrouwen die worden opgevangen krijgen meer begeleiding om werk te vinden en een nieuw bestaan op te bouwen. De doorgang- of reintegratiehuizen zijn bedoeld voor de begeleiding van deze vrouwen in het eindtraject naar een zelfstandig bestaan opbouwen. Hierbij krijgen de slachtoffers *coaching* en begeleiding om hun weerbaarheid te verhogen en meer zelfrespect te ontwikkelen door middel van een *empowerment* cursus. Daarna gaan ze op zoek naar een zelfstandige woning en arbeidsplaats.

Correctie en reclassering
Korrektie Instituut Kia krijgt 410.700 florin voor een *half way house* voor jongeren tussen de 11 en 21 jaar binnen de gevangenis en een nazorgcentrum. De nazorg is met name bedoeld voor de groep jongeren die uit de gevangenis komt in dezelfde leeftijdscategorie, en deze te begeleiden naar een normaal bestaan in de maatschappij. In de *half way house* binnen KIA krijgen ze begeleiding van een gedragsspecialist. Met deze maatregelen moet voorkomen worden dat ze terugvallen naar oud gedrag waar criminaliteit een grote rol speelt. Op dit moment zitten er 25 minderjarigen in het KIA. Stichting reclassering krijgt 340.300 florin om hun dienstverleningen voor jongeren uit te breiden en de professionaliseren. Er wordt een aparte afdeling voor jonge delinquenten opgezet, waar eraan gewerkt wordt herhaling te voorkomen.
De interventies voor de vrijwillige en verplichte hulpverlening moeten samen leiden om de vroege, vrijwillige hulp in wijken en districten te verbeteren, de crisishulp te verlichten en te versnellen en de opvangcapaciteit uit te breiden conform de toenemende vraag vanuit de samenleving.
In het volgende artikel gaat de Amigoe in op de budgetten en interventies voor (verstandelijk) gehandicapte kinderen, 2,4 miljoen florin.

De Olde Molen, een ‘landmark’ met een touch of Dutch

Het eerste luxe resort van Aruba was het Aruba Caribbean Hotel. Al snel na de opening in 1959 rees het besef dat het eiland meer dan luxe resorts nodig had om bezoekers te trekken. Twee lokale zakenlui, Paalman en Woudenberg, gingen op zoek naar een toeristische attractie voor het zich ontwikkelend toerisme. Zij zochten naar iets speciaals voor op een Caribisch eiland: een Hollandse molen. In Nederland gingen de heren in 1960 ernaar op zoek. Er werd contact gezocht met een technisch adviseur van de vereniging ‘De Hollandse Molen’.

door **Evert Bongers**

De Olde Molen anno 2018: de wieken zijn aan onderhoud toe...

De Olde Molen en het Aruba Caribbean Hotel hotel, begin jaren ‘60.

Die adviseur gaf te kennen dat het een molen zou moeten zijn met een sloopvergunning en via een molenmaker in Zuid-Laren werd er eentje gevonden in Zuid-Groningen. De molen uit 1810 was oorspronkelijk een watermolen, die in 1897 werd omgebouwd tot korenmolen. Deze 150-jaar oude molen, de ‘Lucretia Christina’, een achtkante bovenkruier, zag er, mede door stormschade, niet heel florissant meer uit maar het binnenwerk bleek in goede conditie. Molenmaker Jan Medendorp is vier weken bezig geweest om de molen af te breken. Daarbij moest er ook nogal wat vernieuwd worden: er werd een nieuwe omloop gemaakt, de buitenbekleding van planken werd vernieuwd en de molen kreeg nieuwe wieken. Het houten buitenwerk werd speciaal behandeld tegen witte mieren. Toen de molen helemaal uit elkaar genomen was, werd alles per trein naar Amsterdam vervoerd en de dertig ton materiaal werd eind januari 1961 per KNSM naar Aruba verscheept. Daar werd, om het verkeer niet te hinderen, de hele vracht op een zondagochtend naar de bouwplaats gereden: waaronder wieken van 22 meter lengte en 2000 kilo aan molenstenen.

Op Aruba was de nv De Olde Molen opgericht en was er een terrein van 3000 vierkante meter gereserveerd tegenover de Palmbeach Club, op zo’n 500 meter van het Aruba Caribbean Hotel, aan de oostzijde van de boulevard. Daar was al een gebouw neergezet dat restaurant zou worden en tevens de basis voor de molen. De wederopbouw door molenmaker Medendorp heeft zeven weken geduurd. Het plan was aanvankelijk om de wieken langzaam te laten ronddraaien, maar met het risico dat de stevige wind ze helemaal op hol zou doen slaan, werd er besloten om ze definitief vast te zetten.
Eind maart 1962 kon restaurant ‘De Olde Molen’ worden geopend, een restaurant in oud-Hollandse stijl, waar met de lunch Hollandse specialiteiten werden geserveerd als erwtensoep, hutspot en kapucijners met spek. Voor het diner was er een menu uit de Franse keuken. Bezoekers konden in kleine groepjes de winderige omloop op en konden het binnenwerk van de molen bekijken. De totale kosten waren 350.000 Nederlandse guldens. Lokaal werden er aandelen aan de man gebracht en de Arubaanse overheid hielp met de financiering door een garantie van 80.000 Arubaanse gulden te verlenen. Er werd door het Bestuurscollege een commissaris benoemd in de nv.

In maart 1962 werd het restaurant officieel geopend; er werkte vijftien man personeel. In juli 1962 sloten de prinsessen Irene en Margriet hun bezoek aan Aruba af met een diner in het Olde Molen restaurant.
Tot zover het verhaal van een uiterst origineel idee dat nog gerealiseerd werd ook. Maar in het jaar van de opening begonnen ook de problemen voor de onderneming. Terwijl het Aruba Caribbean Hotel in populariteit toenam, bleef de belangstelling van de Amerikaanse toeristen voor De Olde Molen achter. Om deze trend om te buigen werd de naam ‘De Olde Molen’ veranderd naar ‘The Mill’. Maar er waren ook problemen van technische aard. Het gebouw bleek te lekken, het hout van het dak moest vervangen worden en het gebouw en de molen moesten geverfd worden. Een ander probleem was dat bij overvloedige regen, de saliña waar het restaurant in was gebouwd, vol water kwam te staan. Ondertussen was het eerste managementteam al opgestapt en vervangen. Ook de Arubaanse aandeelhouders roerden zich en vreesden hun investering teloor te zien gaan. Om het terrein rondom het restaurant aantrekkelijk te maken werden er winkeltjes neergezet. Het zou nog tot 1990 duren voordat naast het restaurant The Mill Resort werd geopend.
In juni 1964 werd geconcludeerd dat ‘De Olde Molen’ niet rendabel was. Commissarissen van de nv wendden zich tot het Bestuurscollege dat na de aanvankelijke 80.000 gulden garantie er nog eens 70.000 aan had toegevoegd en er dus bij gebaat was dat het project geld zou opleveren. Maar zij hielden de boot af. Aandeelhouders zagen aankomen dat het bedrijf gesloten zou worden en dat het failliet zou gaan. De recherche moest onderzoek doen na geruchten van malversaties bij het beheer. Intussen rolden commissarissen en aandeelhouders vechtend over straat en moest de rechter tussenbeide komen.
In december 1964 werd de nv failliet verklaard en in februari 1965 werd het gebouw geveild. De overheid, aan wie de nv de grootste schuld had, werd eigenaar van het gebouw en van de inventaris. Er werd toen naar nieuwe huurders gezocht en die meldden zich al snel: Carl Schmand en Bill Strijland, succesvol met drijvend restaurant Bali, werden de nieuwe uitbaters. De overheid had het volste vertrouwen in de expertise van beide heren om ook hier een succesvolle zaak van te gaan maken. Eerst moest het gebouw natuurlijk weer worden opgeknapt. Er waren ook plannen om rond de molen een soort Hollands stadje in de geest van openluchtmuseum De Zaanse Schans te openen. Maar dat is nooit van de grond gekomen. Begin jaren zeventig namen Morris Neme en Bill Waldron de zaak over. Met hulp van Waldron’s zoon en dochters werd het restaurant een populaire uitgaanstent, vooral de bar en het terras ‘de Klompenclub’ op de eerste verdieping. Maar na verkoop aan Lee Towers ging het bergafwaarts met het etablissement.

Jong gezinnetje met Kever bij De Olde Molen, 1962.

Om een lang verhaal kort te houden, de geschiedenis van ‘De Olde Molen’ heeft sinds de opening in het teken gestaan van moeilijkheden rond de bedrijfsvoering. De directe omgeving van ‘De Olde Molen’ is nu ontsierd door een wirwar van winkeltjes en kiosken. Een deel van de parkeerplaats staat vol quads die te huur zijn. Het restaurant is gesloten. Jaren geleden was het een gezellige ontmoetingsplaats voor homo’s, maar nu is het een nachtclub van dubieuze faam: na sluiting van de uitgaansgelegenheden vult de parkeerplaats zich met stappers die van geen opgeven willen weten. In weekenden is het vaak roerig en in de kleine uurtjes zijn er regelmatig vechtpartijen waar de politie op af moet. In december 2015 werd er op twee uitsmijters geschoten, waarvan er een overleed. En in 2017 was er een ander schietincident met fatale afloop. Jammer dat zo’n geniaal idee van een uniek ‘landmark’ op ons eiland hierop moest uitlopen.

Caribbean Cinemas
MEGAPLEX 8
caribbeancinemas.com Caribbean Cinemas Aruba
AUGUST 9 - 15
NEW THIS WEEK!
JASON STATHAM | RUBY ROSE
THE MEG
WITH SPANISH SUBTITLES PG-13
CXC PREMIUM LARGE FORMAT AUDITORIUM
MON-THU 4:25 | 6:55 | 9:25
FRI 4:25 | 6:55 | 9:25 | 11:55
SAT 1:55 | 4:25 | 6:55 | 9:25 | 11:55
SUN & HOL 1:55 | 4:25 | 6:55 | 9:25
JOEY KING | JAVIER BOTET
SLENDER MAN
WITH SPANISH SUBTITLES PG-13
MON-THU 5:10 | 7:20 | 9:30
FRI 5:10 | 7:20 | 9:30 | 11:40
SAT 3:00 | 5:10 | 7:20 | 9:30 | 11:40
SUN & HOL 3:00 | 5:10 | 7:20 | 9:30
TOM CRUISE | HENRY CAVILL
MISSION: IMPOSSIBLE FALLOUT
WITH SPANISH SUBTITLES PG-13
MON-THU 4:45 | 7:50 | 9:05
FRI 4:45 | 7:50 | 9:05 | 10:55
SAT 1:40 | 4:45 | 7:50 | 9:05 | 10:55
SUN & HOL 1:40 | 4:45 | 7:50 | 9:05
AMANDLA STENBERG | HARRIS DICKINSON
THE DARKEST MINDS
WITH SPANISH SUBTITLES PG-13
MON-THU 4:55 | 7:15 | 9:35
FRI 4:55 | 7:15 | 9:35 | 11:55
SAT 2:35 | 4:55 | 7:15 | 9:35 | 11:55
SUN & HOL 2:35 | 4:55 | 7:15 | 9:35
MILA KUNIS | KATE MCKINNON
THE SPY WHO DUMPED ME
WITH SPANISH SUBTITLES R
MON-THU 4:20 | 6:50 | 9:20
FRI 4:20 | 6:50 | 9:20 | 11:50
SAT 1:55 | 4:20 | 6:50 | 9:20 | 11:50
SUN & HOL 1:55 | 4:20 | 6:50 | 9:20
DWAYNE JOHNSON | NEVE CAMPBELL
SKYSCRAPER
WITH SPANISH SUBTITLES
PG-13
MON-THU 4:40 | 6:55 | 9:15
FRI 4:40 | 6:55 | 9:15 | 11:30
SAT 2:25 | 4:40 | 6:55 | 9:15 | 11:30
SUN & HOL 2:25 | 4:40 | 6:55 | 9:15
AMANDA SEYFRIED | LILY JAMES
MAMMA MIA! HERE WE GO AGAIN
WITH SPANISH SUBTITLES PG-13
MON-FRI 4:25 | 6:50
SAT & SUN 2:00 | 4:25 | 6:50
ADAM SANDLER | SELENA GOMEZ
HOTEL TRANSYLVANIA 3 SUMMER VACATION
WITH SPANISH SUBTITLES PG
MON-FRI 4:55 | 7:00
SAT & SUN 2:50 | 4:55 | 7:00
DENZEL WASHINGTON | PEDRO PASCAL
THE EQUALIZER
WITH SPANISH SUBTITLES R
MON-SUN 9:15
STARTING AUGUST 16: ALPHA, MILE 22
Palm Beach Plaza Aruba | 586.0074
THE MAGIC OF THE MOVIES ON YOUR MOBILE DEVICE
Download on the App Store
GET IT ON Google Play

BEKENDMAKING

AMIGOE
Dé krant!!

Aruba,

Geachte abonnee,

Bent u één van onze abonnees die een automatische incasso bij de bank heeft? Betaalt u minder dan Afls. 36,00 per maand? Dan verzoeken wij u uw opdracht met spoed aan te passen.

Of hebt u misschien een openstaande saldo, dan raden wij u aan contact op te nemen met Zulaika op telefoon nr 582-4333.

U kunt uw abonnementbetalingen online doen. Onze bankrekening nummers zijn als volgt:

Caribbean Mercantile Bank rekening nr. 20651903
Banco di Caribe rekening nr. 81027801
RBC Royal Bank rekening nr. 100031723
Aruba Bank rekening nr. 6000400190

pa traba
TRAMPOLIN
Een dagopvang waar hulpbehoevende kinderen worden begeleid om in de toekomst te functioneren binnen de arbeidsmarkt.

Den Cayente

Wegkijken zonder weg te kijken

Ariën Rasmijn (1975) is journalist. Naast zijn publicaties in de *Amigoe* en diverse andere media schrijft hij in deze column regelmatig over nieuws en politiek op Aruba. Hij stelt reacties op prijs via: dencayente@gmail.com

Soms vraag je je af hoe diep en duister de sociale crisis op Aruba echt is. Maar meestal wil je het eigenlijk gewoon niet weten. Want ergens diep van binnen heb je al een vermoeden van hoe hopeloos het is. De berichten liegen er niet om. Een vrouw die letterlijk dood wordt geslagen, met nog twee andere gevallen binnen hetzelfde etmaal. Kinderen die echt bij de vleet worden geslagen, misbruikt en verwaarloosd. Ouderen die letterlijk worden vergeten in tehuizen. Huisdieren die verhongeren in de tuinen van hun baasje. Allemaal op een klein eiland dat zich naar bezoekers, maar vooral ook zichzelf krampachtig als 'happy' voordoet. We houden ons zogenaamd aan verdragen en komen beschaafd over en eerlijk is eerlijk, het is verleidelijk om erin te willen geloven. Om net zo onverschillig te worden en weg te kijken van de pijn, de armoede, het schrijnende gebrek aan zoveel dingen, teveel om op te noemen. Maak je een lijst en ga je er echt over nadenken, dan gaat het je duizelen. En dus doe je het maar niet en kijk je uit naar vijf uur, happy hour, het weekend, de vakantie, kerst en carnaval. Natuurlijk willen we ook niet doen alsof we van steen zijn en we zien ook wel wat er misgaat elke dag. Maar we hebben met z'n allen manieren gevonden om betrokkenheid te veinzen. Een donatie hier, een like of wie weet zelfs een post op sociale media. Maar echt onze handen laten wapperen, echte vragen stellen? Dat doen we niet. We schuilen achter de getinte glazen, in de koele airco achter het stuur van onze auto's. We hoeven niet eens uit schaamte weg te kijken want ze zien ons toch niet.

Waarom slaan zoveel mannen hun vrouw hier op Aruba? Of bepotelen zij, ongeacht hoe bekend zij zijn en wat men ervan zou denken, meisjes van veertien en zelfs veel jonger dan dat om daarna ook nog eens bijval van vrienden en familie te krijgen? En waarom beschermen wij pedo's en eikels met losse handjes binnen onze families? Waarom laten we ouderen verpieteren in tehuizen of laten we hun dag en hun geld wegsmelten in casino's? Waarom zwijgen wij in 2018 alsof het 1908 is? Waarom denken nog zoveel mensen hier nog altijd dat dieren geen recht hebben op een goed leven? Waarom zien mensen honden als slechts een gratis bewaker voor hun huis of als niets meer dan een manier om zonder harde arbeid geld te verdienen door ze tegen elkaar te laten vechten en rasteefjes helemaal kapot te fokken en puppies – vaak ook nog eens doodziek en het product van inteelt – voor vaak niet minder dan 800 florin te verkopen? Vanwaar die hufterigheid, die luiheid van geest en die drang om ten koste van alles en iedereen kortetermijnwinst te halen? Vanwaar die drang om iemand te misbruiken? Waar komt die pijn vandaan die blijkbaar niet te stoppen is en keer op keer doorgegeven moet worden? Waar ligt de bron van al die woede? Durven wij dat wel te onderzoeken. Om in de spiegel te kijken en onszelf en ook van elkaar af te vragen waar het vandaan komt en hoe we echt kunnen loslaten en helen? Gaan we het eindelijk eens een keer hebben over al die generaties van misbruik, mishandeling, en angst en de cultuur van schaamte die dat allemaal in stand heeft gehouden, tot de dag van vandaag? Of gaan we verder met waarmee we bezig zijn en stappen we met krokodillentranen (ook daar is nu een snapchatfilter voor!) over al die lijken, op weg naar alweer het volgende feest?

DNM treedt op bij aanbieden beschermde vissoorten op menu's

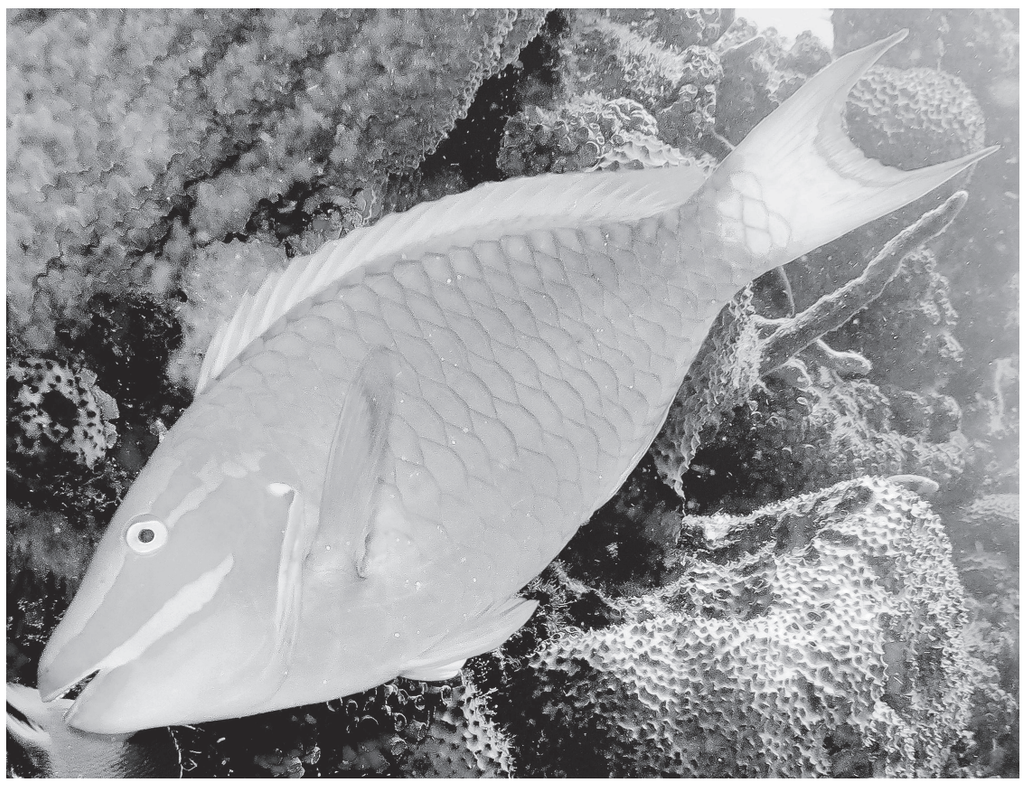

ORANJESTAD — Directie Natuur en Milieu (DNM) wil via een persbericht consumenten en restaurants erop wijzen dat er controle uitgevoerd wordt op het aanbieden van beschermde vissoorten op menu's. DNM zegt klachten via online service Infraruba te hebben ontvangen over gevallen waarbij bijvoorbeeld papegaaivis in schotels werd gebruikt en aangeboden. Niet alleen papegaaivissen (in de volksmond gutu genoemd), maar ook de zogeheten jukfes en jacupeper worden blijkbaar nog als eten verkocht terwijl deze vissen juist op een recent gepresenteerde lijst van beschermde soorten verschijnen. DNM zegt dat elke klacht ook daadwerkelijk onderzocht wordt en dat in geval van overtreding, dus wanneer het gaat om een lokaal gevangen beschermde vissoort, er ook consequenties zullen volgen voor het restaurant. DNM wijst erop dat kwekerijen een goede oplossing kunnen zijn om ook deze vissoorten aan te kunnen bieden aan het publiek, zodat de vissen in zee daar ook blijven.

Dancehall: Hoe zit het met die vrouwonvriendelijke en anti-homo teksten?

Foto: YouTube

Screenshot van de reportage Pon de Pride: Dansen tegen anti-homo dancehall.

AMSTERDAM — "In bed horen alleen een man en een vrouw intiem te zijn. Dus verbrand mensen die het met iemand van hetzelfde geslacht doen." Dit is een zin uit de dancehall-hit 'Nuttin No Go So' van de Jamaicaanse artiest Norman Howell, beter bekend als Notch. Hij is geen uitzondering: dancehall-muziek, geliefd in de Cariben, grossiert in vrouwonvriendelijke en anti-homo teksten.

In de jaren negentig leek er even een ommekeer te komen toen homorechten organisaties opriepen tot een internationale boycot van dancehall-artiesten die zich schuldig maakten aan anti-homo teksten, of 'murder music' zoals de activisten het noemen. Door deze acties zagen bekende artiesten als Buju Banton (Boom Boom Bye) en Beenie Man (Batty Man Fi Dead) hun inkomsten en zelfs hun populariteit in sommige landen enorm afnemen. Dat schrijft Natasja Gibbs voor het *Caribisch Netwerk*.

Actiegroepen

Ook op de Caribische eilanden lieten actiegroepen van zich horen. Zo mocht de groep TOK op Aruba in 2016, na inmenging van homorechten organisaties, zijn anti-homo nummers, zoals ChiChi Man, niet spelen op het Flip Flop Festival.

Maar ook al werden de artiesten geboycot door festivals en kelderden hun inkomsten, aan de lyrics veranderde er volgens Jamaicaanse actiegroepen Outrage! en J-Flag in de loop der jaren vrij weinig. Daarom kiezen homorechtenorganisaties er tegenwoordig voor om het gesprek aan te gaan en statementacties als 'Pon de Pride' te organiseren.

INGEZONDEN

Lieve vrienden, een open brief voor de Amigoe

Op 8 AUGUSTUS stond in de *Amigoe* een voorpagina-artikel over euthanasie, geschreven door Mirte de Rozario. De essentie van dit artikel is dat scheidend directeur van het uitvoeringsorgaan van de AZV, de heer Anco Ringeling, een discussie op gang wil brengen over het legaliseren van euthanasie op Aruba.
Op een of andere wijze associeert mevrouw De Rozario dit verhaal met de recente oprichting van 'Hospice Atardi', de eerste hospice op Aruba. Zowel mijn naam als voorzitter van onze hospice als een foto van mij, genomen bij het tekenen van het contract met de AZV, zijn door Mirte aan dit artikel gekoppeld. Deze associatie slaat nergens op en is gemaakt zonder enig overleg met mij. En dit terwijl het bestuur van Hospice Atardi een zeer duidelijk standpunt heeft: "Wij houden ons altijd aan de Arubaanse wetgeving!"
'Euthanasie' betekent letterlijk vertaald uit het Grieks 'een goede dood'. Het staat tegenover het woord 'dysthanasie', dat 'een akelige dood' betekent. Tegenwoordig wordt euthanasie vaak gebruikt voor een actieve handeling om de dood te bewerkstelligen.
Hospice Atardi is er uitsluitend voor de liefdevolle en respectvolle opvang van stervenden. Alle handelingen binnen ons hospice die, door wie dan ook worden gedaan, en die tegen de Arubaanse wetgeving ingaan, zullen bij de autoriteiten worden gemeld.
Nogmaals: Wij zullen ons binnen Hospice Atardi altijd aan de Arubaanse wet houden!

PETER PAUL HERMANS
huisarts, voorzitter Fundashon Hospice Atardi
Aruba

*Noot van de redactie:
De voorzitter van de stichting heeft, naast deze open brief, aan onze redacteur om een rectificatie gevraagd in verband met associatie tussen de mening van de AZV-directeur en de hospice. Een rectificatie betekent dat in het artikel iets staat dat inhoudelijk onjuist is. Daarvan is hier geen sprake. De redactie en onze redacteur betreuren het echter wel als het artikel en de foto bij lezers de associatie oproept dat in de hospice euthanasie zal worden toegepast.
In het artikel wordt verwezen naar een persconferentie die bij AZV plaatsvond, waarin een financieel contract met de stichting werd aangekondigd. Nergens staat dat deze samenwerking met euthanasie te maken heeft. Op pagina 3 staat het vervolg van het artikel, dat als kop 'Euthanasie vereist derde persoon' heeft en daarbij is een foto geplaatst van die persconferentie. Achteraf gezien is dit een ongelukkige beeld- en tekstcombinatie. In het onderschrift wordt echter wel uitgelegd wat op de foto te zien is; ook daarin wordt niet verwezen naar euthanasie. De Amigoe volgt de komst van de eerste hospice al sinds 2015 en heeft in alle artikelen duidelijk gemaakt dat er geen euthanasie wordt toegepast en wat het doel van de hospice is. In de samenleving, en dat brengt de AZV-directeur ook naar voren, is het een gevoelig thema en hij pleit voor een discussie over het toestaan hiervan. De redactie hoopt met de publicaties, ook van deze open brief en onze reactie daarop, aan deze discussie een bijdrage te leveren.

De redactie van de Amigoe kan ingezonden brieven redactioneel bewerken, inkorten of besluiten om niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, ze moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (worden in principe gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.

AMIGOE
Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

Op stap

Ontspanning, sporten, uitgaan, dansen, evenementen en andere tips tijdens dit weekend. Ook een activiteit aanmelden? Stuur een e-mail naar arubaredactie@amigoe.com.

CULTUUR
Concerto 'Dios ta cu nos'
Eltienne Yarzagaray
Cas di Cultura
Za 19.30 - 22.00 uur

EVENEMENT
Nochi di Cine Familiar
'Monster Family'
Centro di bario PLaya Pabao
Vr 19.00 - 21.00 uur

Movie Night
Planet Earth II - Episode 1 & 2: Islands and Mountains
Bezoekerscentrum Park Arikok
Za 19.30 - 21.30 uur

Kizomba Bootcamp
Aruba Dance Studios
Zo 18.00 - 21.00 uur

MAATSCHAPPELIJK
Charity Bazaar
Back 2 School Edition
Rode Kruis Dakota
Za 16.00 - 19.00 uur

SPORT
Camino Walks Aruba
California Lighthouse
Za 06.00 - 09.00 uur

Prenatal Yoga
Island Yoga
Za 09.00 - 11.00 uur

STAPPEN
Social Dance Night
Bachata Edition
Casibari Café
Vr 20.00 - 01.30 uur

Karaoke Night
Shiribana Café
Za 21.00 - 03.00 uur

Joyride band
Optreden
Moomba Beach
Zo 19.00 - 22.00 uur

Als bijdrage aan Fundacion Creciendo

Setar doneert schooltassen

ORANJESTAD — De vakantie is bijna voorbij en het nieuwe schooljaar begint binnenkort. Nationaal telecombedrijf Setar wilde dit jaar ook aan het jaarlijkse project van Fundacion Creciendo bijdragen.

Elk jaar worden verschillende sponsors benaderd, met de vraag of zij een donatie willen geven aan de verschillende stichtingen die kinderen helpen. Telecombedrijf Setar is het hele jaar door betrokken bij de samenleving en organiseert verschillende activiteiten op verschillende vlakken en sectoren zoals cultureel, sport, kunst, onderwijs en nog veel meer.
De marketing manager van Setar, Roxana Ras overhandigde onlangs 100 schooltassen aan Joasy van der Biest, vertegenwoordiger van de stichting.
Setar wil alle leerlingen alvast veel succes wensen voor het komend schooljaar.

Nagico Insurances:

Presentatie Road Service bij YMCA

ORANJESTAD — Voor een grote groep kinderen van zowel YMCA San Nicolas als Dakota, gaf het team van Nagico Insurances onlangs een presentatie over de Road Service. De kinderen kregen tijdens de presentatie de kans om meer over de werkzaamheden van deze service te leren.

Het team van Nagico gaf een uitgebreide uitleg over de werkzaamheden van een 'Road Service Assistant' en het was de perfecte gelegenheid waar de kinderen meer over de verschillende 'road' situaties konden leren. De kinderen hebben geleerd dat de Road Service niet alleen bij ongelukken van dienst kan zijn, maar dat zij ook behulpzaam zijn bij vergeten sleutels in een dichte auto, lekke banden, een lege benzinetank enzovoort.
De kinderen hebben ook uitleg gekregen over de verschillende documenten die nodig zijn wanneer je met een auto de weg op wilt. Het was opvallend dat de kinderen verschillende vragen hadden waarna het team ook de vraag kreeg of de kinderen ook hun gordels omdoen. De meeste kinderen antwoordden met een 'ja'. Volgens Nagico is dit een 'goede gewoonte' om mee te groeien omdat de gordels belangrijk zijn.
Speciale dank aan de groepen van YMCA San Nicolas en Dakota en het team van Nagico dat voor een uitstekende presentatie heeft gezorgd. Nagico wenst alle leerlingen alvast een succesvol schooljaar.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Kibrahacha	583-4908
Brandweer	911	Maria	585-8145
Politie O'stad	102	Noord	586-4606
Politie San Nicolaas	104	Oduber	582-1780
Politie St.Cruz	105	Paradera	588-6638
Politie Noord	107	San Lucas	584-5119
Tipline Politie	11141	San Nicolaas	584-8186
Ziekenhuis	527-4000	Santa Anna	586-8181
Dierenarts	585-0400	Santa Cruz	585-8028
Elmar centraal	523-7100	Seroe Preto	584-4833
Elmar storing	523-7147	Trupiaal	583-8560
WEB Aruba	525-4600		
SETAR	582-2116	**— Mortuariums —**	
Taxi (TAS)	587-5900	Ad Patres	584-2299
Taxi (ATT&T)	582-2010	Aurora	588-6699
Taxi (PTS)	588-0035	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree Oranjestad	582-0000
Kankerbestrijding	582-0412		
Stichting SAMBA	582-0903	**— Stichtingen —**	
		Fundacion Anti-Droga Aruba	
—Oranjestad—		(FADA)	583-2999
Ambulance	582-1234	Fundacion Respetami	582-4433
BGD Oranjestad	527-2782	Zwanger? Fundacion	
Veterinaire Kliniek	582-1720	CIZKA	583-0331
Animal Shelter	582-1623	Fundacion Diabetico	593-0507
		Arubano	593-4928
— San Nicolaas—		Twelve Step Meeting	
Ambulance	584-5050	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Centro Medico	523-8833	Fundacion Amor Pa	568-4739
BGD San Nicolaas	527-2782	Prohimo	564-8849
Serlimar	584-5080	NA Acceptance Group	565-7500
		Fundacion Centro	
— Botica —		Ecologico Aruba	562-8984
4 Centro Medico	584-5794	Bureau Sostenemi Misbruik	
Aloë	584-4606	en mishandeling tegen	
Central	585-1965	minderjarigen	588-1010
Dakota	588-7364	Fundacion C.V.A. voorkomen	
Del Pueblo	582-1253	en zorg voor stroke	567-7004
Eagle	587-9011		

BVN

15:05	NOS Journaal	8:00	Weerbericht Europa/Afrika
15:10	Sesamstraat	8:05	Professors op Pad
15:25	Het Klokhuis	8:40	De slimste mens
15:40	Puberruil Zapp	9:20	Van Algemeen Nut
16:05	Switch	10:10	Nieuwsuur
16:35	FC de Kampioenen	10:45	Weerbericht Amerika/Caribiën
17:15	Dagelijkse Kost Zomer	10:50	Laat op één
17:30	EenVandaag	11:40	Iedereen beroemd
17:55	NOS Studio Sport	12:00	VRT Journaal
18:05	VRT Journaal	12:30	Tournée Générale
18:50	M	12:55	Van Harte
19:35	NOS Journaal	13:25	Zomaar Een Gast
20:00	Weerbericht Europa/Afrika	13:45	Floortje naar het einde van de wereld
20:05	Professors op Pad	14:25	MAX Geheugentrainer
20:40	De slimste mens	14:40	Zomaar Een Gast
21:20	Van Algemeen Nut	15:00	NOS Journaal
22:10	Nieuwsuur	15:10	Sesamstraat
22:45	Weerbericht Amerika/Caribiën	15:25	Brugklas
22:50	Laat op één	15:35	Het Klokhuis
23:40	Iedereen beroemd	15:50	Studio Snugger
vrijdag 10 augustus		16:05	Switch
0:00	VRT Journaal	16:30	FC de Kampioenen
0:30	Tournée Générale	17:10	Dagelijkse Kost Zomer
0:55	Van Harte	17:25	EenVandaag
1:25	Hollandse Zaken	17:55	NOS Studio Sport
2:05	Zomaar Een Gast	18:05	VRT Journaal
2:30	Ali B op Volle Toeren	18:45	M
3:05	NOS Journaal	19:35	NOS Journaal
3:10	Sesamstraat	20:00	Weerbericht Europa/Afrika
3:25	Het Klokhuis	20:05	B.A.B.S.
3:40	Puberruil Zapp	20:45	De slimste mens
4:05	Switch	21:30	NOS Studio Sport
4:35	FC de Kampioenen		Eredivisie
5:15	Dagelijkse Kost Zomer	21:55	Nieuwsuur
5:30	EenVandaag	22:30	Weerbericht Amerika/Caribiën
5:55	NOS Studio Sport	22:35	Laat op één
6:05	VRT Journaal	23:25	De Stoel
7:35	NOS Journaal	23:35	Iedereen beroemd

Aankomsttijden

Cruiseschepen

Maandag, 13 aug '18

Carnival Sunshine
~~13.00 – 22.00~~

Dinsdag, 14 aug '18

Geen cruiseschepen in poort

Woensdag, 15 aug '18

Monarch
06.00 – 15.30
Freedom of the Seas
06.30 – 23.00
Freewinds – Arrival
~~06.00 - ****~~

Donderdag, 16 aug '18

Carnival Vista

Dienstdoende huisartsen
Donderdag, 09 aug. 2018

Huisarts nachtdienst - Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal 527-4580
Dr. Gonzales

Huisarts nachtdienst - San Nicolaas
Centro Medico San Nicolaas
Dr. Tromp

Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst San Nicolaas
Botica Seroe Preto
584-4833

Apotheek nachtdienst Oranjestad
Botica Trupiaal
583-8560

Het weer

VRIJDAG
10 AUGUSTUS 2018

Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 32 en 44 km/u.

Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
32°	36°	32 km/u	6%

Zonsopgang	Zonsondergang	UV index
06:28	19:03	10 v/d 10

VRIJDAGAVOND

Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 26 en 44 km/u.

Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
27°	31°	26 km/u	6%

Maansopgang	Maansondergang
05:30	18:35

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Bilderdijkstraat 16
Postbus 323,
Oranjestad, Aruba

Directie:
Michael Voges
mvoges@amigoe.com
Grecia Willems
gwillems@amigoe.com

Redactie:
Alex Lacle (hoofd redacteur)
Mirte de Rozario
Melissa Stamper
Nadine Salas
Sophie Lodewijks
arubaredactie@amigoe.com

Verkoop Algemeen:
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com

Verkoop/Acquisitie
Rushilene Lejuez
rlejuez@amigoe.com

H&H Magazine Coordinator
Natasha Tromp
ntromp@amigoe.com

Social Media & Marketing Coordinator
Tiziana La Torre
tlatorre@amigoe.com

Administratie Algemeen:
Rushilene Lejuez
rlejuez@amigoe.com (advertentie)

Administratie
Zulaika Kelly
zkelly@amigoe.com
(abonnement)
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com
(layout)

Distributie
Zulma Kock
abonnementaruba@amigoe.com

Klachten over bezorging?
Mail naar:
klachtenaruba@amigoe.com

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 4:30 pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

Korpodeko steekt geld in Courtyard Marriott

WILLEMSTAD — Met de financiering van Korpodeko heeft CMC Real Estate NV het eigen vermogen deel voor de constructie van het Courtyard Marriott Hotel rond. Dat laat Alberto Da Costa Figueira desgevraagd weten. Gistermiddag tekenden de twee partijen hiervoor een overeenkomst.

Met de bouw is zo'n 60 miljoen gulden gemoeid. Het hotel dat in het Rifgebied moet verrijzen had in eerste instantie in 2017 al operationeel moeten zijn. In 2015 kondigde de projectontwikkelaar de bouw van het Courtyard Marriott aan. CMC Real Estate kreeg echter het financiële plaatje niet rond.

De twee internationale hotel- en casino-ontwikkelaars Interamerican Promo Hotels Inc. en BE Boulevard zijn uit het project gestapt. De overgebleven drie lokale aandeelhouders zijn: Gold Investment Curaçao NV, Stichting Vidanova Pensioenfonds en Stichting Pensioenfonds Isla Curaçao. Volgens Da Costa Figueira zijn er nog verschillende geldschieters, ook uit het buitenland. Voordat hij hun namen uit de doeken kan doen moet hij eerst hun commitment herbevestigen. "Dat is nog niet volledig afgedekt." Het hotel zal over minimaal 153 kamers beschikken. Het wordt gebouwd naast het gebouw van de SVB, tegenover de megapier op terrein dat de projectontwikkelaar in erfpacht heeft. Het hotel wordt onderdeel van een multifunctioneel complex met appartementen, winkels, een entertainmentgebied, drie restaurants en een casino.

Het hotel krijgt de voor het merk kenmerkende 'refreshing business lobby', een lobbybar, een coffeeshop, een buitenzwembad met terras, een fitnesscentrum en flexibele vergaderruimtes. Verder krijgen de kamers het nieuwe moderne Courtyard by Marriott-design: intuïtief en attent met veel flexibiliteit, comfort en ruimte voor technologie. CMC Real Estate had in 2015 er alle vertrouwen in dat dit hotel goed zal draaien en een grote bijdrage zal leveren aan de verdere ontwikkeling van Curaçao als toeristische en zakelijke bestemming op de internationale markt. Dit optimisme leeft nog steeds bij de projectontwikkelaar.

Planning

De datum voor de eerste steenlegging is nog niet bepaald. Wel wil Da Costa Figueira kwijt dat de bouw twee jaar in beslag gaat nemen. "Er zijn verschillende factoren die eerst beslist moeten worden, zoals de keuze voor een beheerder van het hotel, het finale budget en de aanbesteding. Voor het beheer zijn we in gesprek met internationale partijen die door Marriott zijn erkend."

De regering, oftewel het ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP), zal voorafgaand aan de bouw voldoende tijd krijgen om een nieuwe ontsluitingsweg van de Tula-megapier te realiseren. De huidige weg is tijdelijk en loopt deels via het terrein van het nog te ontwikkelen Courtyard Marriott.

Heldenontvangst wereldkampioenen honkbal

Foto: Edsel Sambo

WILLEMSTAD — Het Curaçaose volk liep eergisteren uit om de wereldkampioenen honkbal een warm welkom te heten. De ploeg onder leiding van coach Ghionelo 'Nelo' Jansen werd op Hato Airport opgewacht door een aantal politici, afgevaardigden van de Little League, de brandweer en bovendien door een volle aankomsthal met familie, vrienden en andere supporters. Het Senior League-team kreeg vervolgens achterop motoren, gevolgd door een karavaan van auto's met ballonnen en vlaggen, een feestelijke tour over het eiland.

'Eisen CGOA tegenstrijdig'

WILLEMSTAD — Het landsbesluit van 2016 waarin eisen worden gesteld voor deelname van overheidsvakbonden om lid te mogen zijn van het Centraal Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken (CGOA) druist in tegen de Landsverordening Bescherming Persoonsgegevens uit 2010. Dit stelt Wim van Lamoen, lid van de Centrale Commissie van Vakbonden (CCvV).

Volgens Van Lamoen bevat de huidige wetgeving tal van tegenstrijdigheden. "Het landsbesluit van 2016 geeft de eisen aan om lid te zijn van het CGOA. Deze wet regelt dat de bonden informatie van hun leden moeten opvragen en opsturen naar de regering. Maar dit druist tegen een wet van hogere orde uit 2010, de Landsverordening Bescherming Persoonsgegevens", geeft Van Lamoen aan.

Artikel 20 van deze wet gaat uit van het verbod om 'persoonsgegevens betreffende iemands lidmaatschap van een vakbond te verwerken (...) is niet van toepassing indien de verwerking geschiedt door de betreffende vakbond of de centrale waarvan die bond een onderdeel vormt, voor zover dat gelet op de doelstelling van de vakbond of de centrale noodzakelijk is'. Maar Van Lamoen wijst nadrukkelijk naar lid 2 van hetzelfde artikel. Dat gaat ervan uit dat persoonsgegevens niet aan derden kunnen worden verstrekt zonder de uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene.

Van Lamoen, in het verleden jarenlang voorzitter van douanevakbond STrAF was, wijst erop dat dit inhoudt dat de vakbonden nu bij alle individuele leden moeten langsgaan om toestemming te krijgen om hun informatie op te vragen en te gaan gebruiken.

Nog belangrijker vindt het CCvV-lid het recht op vrije onderhandelingen tussen de overheid en overheidsvakbonden. Dit is een recht, benadrukt hij, dat is vastgelegd in internationale verdragen zoals die van de wereldarbeidsorganisatie ILO en het Europese sociaal handvest. Ook deze verdragen zouden volgens hem indruisen tegen het landsbesluit uit 2016, dat van een lagere orde is.

De eisen vermeld in het landsbesluit gaan ervan uit dat de bonden moeten aantonen dat zij over minimaal 200 leden van het overheidspersoneel beschikken om lid te zijn van het CGOA. Volgens het landsbesluit moeten de bonden jaarlijks een lijst naar de regering opsturen met hun ledenaantal, vergezeld van een accountantsverklaring of gecontroleerd door een notaris.

Vorig jaar liet minister Armin Konket (Bestuur, Planning en Dienstverlening, MAN) een brief uitgaan naar alle bonden die zitting hebben in het CGOA. Het gaat hierbij om de Abvo (ambtenaren), Napb (politie), STrAF (douane- en gevangeniswezen), SAP (justitiële keten) en Sitek (onderwijs). Van deze vijf bonden heeft alleen de Abvo aan de in de wet vastgestelde eis voldaan. De vijf hadden onlangs een gesprek met minister Konket over deze zaak. Tijdens dit gesprek konden partijen niet nader tot elkaar komen, waarop de minister de bonden verzocht om hun argumenten op papier te zetten. Maar Van Lamoen is niet te spreken over de houding van Konket in deze zaak. "Dit is voor ons een zeer belangrijk onderwerp. Maar bij de aanvang van de vergadering zei de minister dat het een 'informeel' gesprek zou worden. Zo ga je niet met een ernstige zaak om. Hij vroeg ons wat wij willen doen, maar hij is de uitvoerende macht. Het is aan de minister om de wet uit te voeren."

Oproep UGTK/Cadmu:

'Pas arbeidswet aan'

WILLEMSTAD — De Arbeidsregeling 2000 moet ook van toepassing zijn voor weknemers in de haven en op de luchthaven. Deze oproep doet UGTK/Cadmu-voorzitter Wendel Muelen. Volgens Muelen zorgt de huidige formulering van de wet voor veel misstanden onder het haven- en luchthavenpersoneel.

UGTK/Cadmu vertegenwoordigt op dit moment zes bedrijven op de luchthaven. Volgens Muelen hebben de werknemers op de luchthaven het moeilijk. "De wet die de arbeidsregels op dit eiland regelt is niet voor hen van toepassing. Dit houdt in dat zij niet in aanmerking komen voor de tarieven voor overuren die in de wet zijn vastgesteld en dat zij bijvoorbeeld op feestdagen tegen een normaal salaris moeten werken. Dit kan niet zomaar", aldus de UGTK/Cadmu-voorzitter.

Artikel 1, lid 2 van de Landsverordening houdende vaststelling van nieuwe regels inzake arbeidsduur, arbeidstijden en overwerk (Arbeidsregeling 2000) luidt onder meer dat: 'deze landsverordening en de daarop berustende bepalingen zijn niet van toepassing op arbeid, verricht' door 'een select groepje werknemers op het eiland'. Onder lid 2-e wordt melding gemaakt van 'personen van achttien jaar of ouder ten behoeve van luchtvaartondernemingen en direct verband houdende met de aankomst of het vertrek van luchtvaartuigen en de daarmee vervoerde personen of goederen', terwijl lid 2-g melding maakt van 'personen van achttien jaar of ouder ten behoeve van scheepvaartondernemingen en direct verband houdende met de aankomst of het vertrek van schepen en de daarmee vervoerde personen of goederen'.

Muelen roept politici en vooral Statenleden op om werk te maken van de aanpassing van de bewuste wet. "Wij worden constant benaderd door werknemers in de haven en op de luchthaven die klachten hebben over hun werkomstandigheden. Deze werknemers zijn gaan inzien dat zij behoefte hebben aan een vakbond. Middels een vakbond kunnen zij via een collectieve arbeidsovereenkomst (cao) bescherming krijgen. Het wordt tijd dat deze wet wordt aangepast. Een dergelijke wet, met een dergelijke bepaling is niet meer van deze tijd."

UGTK/Cadmu zit op dit moment om de tafel met de leiding van beveiligingsbedrijf WWSP, waar ruim dertig werknemers belast met de bewaking van vracht op de luchthaven. De partijen zijn in onderhandeling over een nieuwe cao, maar toen zij er niet samen uit konden komen zijn de partijen naar het Bureau Landsbemiddelaar gestapt. Volgens Muelen gaat het om een principekwestie. "Werknemers van dit bedrijf draaien zogeheten *split-shifts*. Dit houdt in dat ze in twee diensten met een onderbreking van enkele uren moeten werken. Samen komen ze uit op zes uur per dag en zes dagen per week."

Volgens de UGTK/Cadmu-voorzitter worden de werknemers van WWSP boven het minimumuurloon betaald, maar komen ze aan het eind van de maand niet altijd boven het minimum (maand)loon uit. "Ze moeten twee diensten per dag werken. Maar tussendoor moeten ze stand-by blijven. Ze kunnen niks anders doen. Wij willen dat de wet wordt aangepast. Naast een minimumuurloon moet er een ook minimumsalaris worden vastgesteld. Je kunt afspraken maken met je werkgever dat je minder gaat werken en daardoor minder gaat verdienen. Maar deze werknemers hebben geen keuze. Wij willen dat zij aan het eind van de maand een waardig salaris krijgen."

Intentieverklaring met Erasmus MC voor transitie naar Hospital Nobo

Foto: Ken Wong

Vlnr: Irving Keli, Ernst Kuipers, Gilbert Martina en Suzy Camelia-Römer.

WILLEMSTAD — Hospital Nobo Otrobanda Transitie en Exploitatie (HNO TE) en het Erasmus Medisch Centrum (Erasmus MC) in Rotterdam hebben een intentieverklaring getekend om samen te werken bij de transitie van het Sehos naar het nieuwe ziekenhuis.

HNO TE is belast met de overgang naar het nieuwe ziekenhuis en riep in januari daarbij de hulp in van het Erasmus MC in Rotterdam, het grootste academisch ziekenhuis van Nederland. Op dat moment was het Erasmus zelf bezig te verhuizen naar een nieuwe locatie. Het Nederlandse ziekenhuis zal naast het delen van zijn expertise en ervaring ook steun verlenen voor wat betreft de governance en het besturingsmodel, de inrichting van de financiële functie, de algemeen ondersteunende diensten, de medisch ondersteunende diensten, de inrichting van de zorgprocessen, kwaliteit en veiligheid en de implementatie van HiX, een systeem waarmee in het nieuwe ziekenhuis het elektronisch patiëntendossier ingezet zal worden.

Het Erasmus MC heeft al een samenwerkingsverleden met zowel het Sehos over neurochirurgie en longgeneeskunde als met de SVB over medische uitzendingen. Daarbij gaat het om zorg die op Curaçao niet geboden kan worden, ook niet als het nieuwe ziekenhuis geopend is, zoals bijvoorbeeld orgaantransplantaties. Ook na de overgang naar het Hospital Nobo is het de bedoeling dat de samenwerking in stand blijft, met het oog op het ontwikkelen van HNO op het gebied van hooggespecialiseerde zorg.

De intentieverklaring werd getekend door Ernst Kuipers, voorzitter van de Raad van Bestuur van het Erasmus MC en Gilbert Martina, algemeen directeur van HNO TE in aanwezigheid van minister van Gezondheid Suzy Camelia-Römer (PIN) en sector directeur Gezondheid Irving Keli.

De ondertekening vond plaats bij House of Change (HoC), het gebouw bij Colon Shopping Center, van waaruit de transitiewerkzaamheden plaatsvinden.

Staten staan stil bij Sehos

WILLEMSTAD — De Staten komen volgende week bijeen om te praten over de laatste ontwikkelingen bij het St. Elisabeth Hospitaal (Sehos). Dit gebeurt op verzoek van de fracties van MP, PS en KdNT. Deze vindt plaats op donderdag vanaf 09.00 uur.

Voor de openbare vergadering zijn minister Suzy Camelia-Römer (Gezondheid, Milieu en Natuur, PIN), de leiding van het Sehos en inspecteur-generaal Jan Huurman uitgenodigd. Op verzoek van de aanvragers zullen de Staten met de genodigden in debat gaan over de continuïteit van de zorg van het lokale ziekenhuis.

Het verzoek van de drie fracties dateert van 17 juli. In hun brief gaven de fracties aan dat het om een spoedverzoek ging in het kader van de laatste ontwikkelingen rondom Sehos. Toen een reactie uitbleef, werd een herinneringsbrief gestuurd naar Statenvoorzitter William 'Junior' Millerson (PAR). Dit laatste verzoek werd gedaan op 2 augustus. In deze tweede brief benadrukt MP-Statenlid Moses het belang van het oproepen van de vergadering binnen de vastgestelde termijn van veertien dagen.

In de brief werd Millerson opgeroepen om de vergadering zo snel mogelijk plaats te laten vinden en om 'de democratie van de Staten niet te ondermijnen'. De vergadering zal nu plaatsvinden in de eerste vergaderweek na het reces van de Staten, dat op 3 augustus afliep.

Oorspronkelijk stond de voortzetting van een bijeenkomst van de Centrale Commissie van de Staten gepland op deze donderdagochtend. Die vergadering, die nu tot nader order is uitgesteld, zou een onderhoud zijn met betrekking tot een drietal punten die te maken hebben met de luchtvaartsector op het eiland. Het gaat hierbij onder meer om een onderhoud met minister Zita Jesus-Leito (Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning, PAR), luchtvaartautoriteit Curaçao Civil Aviation Authority (CCAA) en de leiding van luchtvaartbedrijf InselAir, over de delicate situatie ten aanzien van vliegtuigen van het bewuste bedrijf en luchtvaart in het algemeen op het eiland.

Ook een onderhoud van minister Steven Martina (Economische Ontwikkeling, MAN), de directie en de Raad van Commissarissen van InselAir over de laatste ontwikkelingen bij het luchtvaartbedrijf stond oorspronkelijk voor deze vergadering ingepland.

Alcoholcontroles op Bonaire

Oude wet van stal gehaald om beschonken bestuurders aan te pakken

KRALENDIJK — Op Bonaire is vooral onder Europese Nederlanders enige roering ontstaan over de aankondiging van de plaatselijke politie dat er deze maand een begin wordt gemaakt met gerichte alcoholcontroles. De verwachting is dat morgen al, na afloop van een bijna uitverkocht concert bij Coco Beach Club in Kralendijk van André Hazes en Danny Froger, beiden 'zonen van', de eerste controle zal plaatsvinden. Het evenement trekt vooral Europese Nederlanders, waarvan volgens plaatsvervangend korpschef Michiel Marchand een flink aantal duidelijk blijk heeft gegeven van hun boosheid over de aankondigingen.

"Mensen zijn heel erg geschrokken en daar schrik ik dan weer van", zo meldt Marchand die deze week een paar pittige reacties binnenkreeg van Europese Nederlanders die zich allerminst verheugen op de blaastest. "Van de lokale mensen krijgen wij dan weer te horen dat zij het juist goed vinden en er in het geheel niet mee zitten", aldus Marchand, die erop wijst dat het op Bonaire al sinds 1957 bij wet verboden is om met alcohol op achter het stuur te zitten.
De oude verkeerswet stelt simpelweg dat het verboden is een motorvoertuig te besturen na het nuttigen van alcoholhoudende drank. Een nieuwe verkeersverordening voor Bonaire waarin ook het maximaal toelaatbare promillage is vastgelegd wacht op goedkeuring door de Eilandsraad. "Feit blijft dat rijden met alcohol op gewoon is verboden. Wij als maatschappij hebben besloten dat zulk gedrag niet aanvaardbaar is. De politie is louter belast met de uitvoering van de wet en gaat dat nu dus ook doen", zo stelt Marchand.

Openbaar Ministerie
Het Korps Politie Caribisch Nederland heeft ademanalyse-apparatuur aangeschaft om de controles uit te voeren. Tijdens de gerichte acties zullen ter plekke aanwezige medewerkers van het Openbaar Ministerie aan de hand van de meetresultaten bepalen of de bestuurder de wet heeft overtreden. Hoewel het huidige Bonairiaanse verkeersreglement geen melding maakt van maximaal toegestane promillages kunnen de OM-vertegenwoordigers wel een boete uitschrijven of in ernstige gevallen de aanhouding gelasten van een beschonken bestuurder. Ook kan het OM een rijverbod opleggen.
Korpschef Marchand benadrukt dat het iedereen vrijstaat een paar biertjes te pakken maar dat men dan niet achter het stuur moet kruipen. "Er is geen beschaafd land ter wereld dat het rijden onder invloed toestaat. Het is waar dat wij niet eerder gericht op alcohol hebben gecontroleerd, maar dat is natuurlijk geen reden om dat niet te doen", aldus Marchand, die er op wijst dat bij veel zware ongelukken alcohol een rol speelt. "Dat kost mensenlevens of veroorzaakt blijvend letsel. Wat we hier nu gaan doen verschilt in het niets van wat elders al heel lang gebeurt. Het is eigenlijk ook wel goed dat sommige mensen van onze aankondiging geschrokken zijn. Dat ontmoedigt hen wellicht om te gaan autorijden wanneer ze dat beter niet kunnen doen."

OM onderzoekt wetsovertredingen bij stortplaats

PHILIPSBURG — Het Openbaar Ministerie op St. Maarten onderzoekt sinds april de situatie op de vuilnisbelt van het eiland. Het OM heeft dit gisteren bekendgemaakt naar aanleiding van reacties op sociale media over de nieuwste brand op de vuilstortplaats op Pond Island, die dinsdag uitbrak.

Het OM stelt het afgelopen jaar verschillende klachten te hebben ontvangen over illegale praktijken die plaatsvinden op de vuilnisbelt. Eerder dit jaar verzamelden aanklagers een 'breed scala' aan bewijsmateriaal om deze klachten te staven. De regering werd in april op de hoogte gebracht van het onderzoek.
"We beschouwen de huidige situatie op de vuilnisbelt als een misdaad, omdat onze gezondheid en onze omgeving erdoor worden aangetast. Dit is onaanvaardbaar. Daarom zullen we de afvalstromen analyseren, metingen uitvoeren en gaan we de wettelijke taken en verantwoordelijkheden van de betrokkenen beoordelen. We zullen het strafrecht handhaven door relevante partijen te vervolgen", aldus de verklaring. Het OM werkt hierbij samen met de politie van St. Maarten, de brandweer en de inspectieafdelingen van de ministeries van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu en Infrastructuur (Vromi) en van Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid (VSA), en verschillende belanghebbenden in de maatschappij.
"Met deze aanpak is onze invloed op verandering het grootst. We hopen hiermee een bijdrage te leveren aan een duurzame toekomst voor de stortplaats, zodat de mensenrechten worden gerespecteerd", aldus het parket.

"Al meer dan dertig jaar wordt het probleem van de dump verwaarloosd. Het zal geen gemakkelijke taak zijn om een oplossing te vinden. Daarom zal het onderzoek waar we mee bezig zijn veel tijd kosten. Ook de huidige brand wordt in ons onderzoek meegenomen. Wat dat betreft, hebben we inmiddels kunnen constateren dat zelfs de meest basale beveiligingsmaatregelen om te controleren wie er op de dump worden toegelaten, of een blussysteem om brand te voorkomen, nog steeds ontbreken."

Dierenasiel Bonaire viert 35e verjaardag

KRALENDIJK — Het dierenasiel van Bonaire maakt zich op om zijn 35e verjaardag te vieren met een open dag op zaterdag 18 augustus. Tijdens de feestelijkheden is er speciale aandacht voor de dierenliefhebbers die in 1983 de eerste aanzet gaven tot de oprichting van de Stichting Dierenasiel Bonaire.

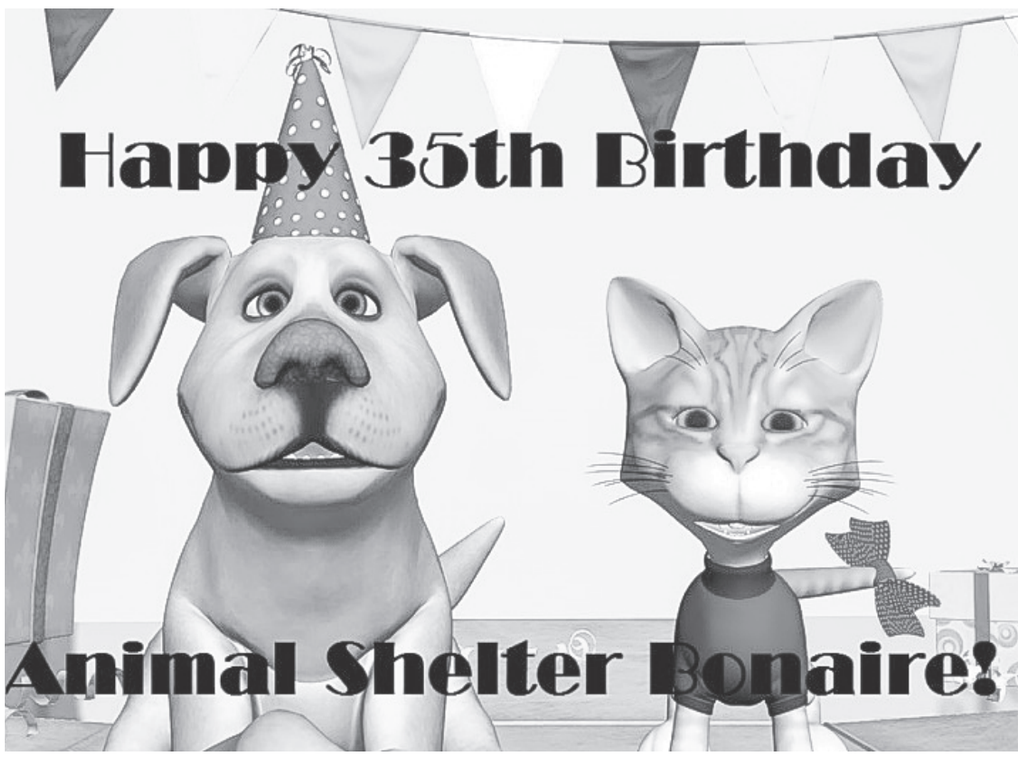

Tijdens de feestelijkheden kunnen honden- en kattenbaasjes één van de honderd gratis 'Chippie Chips' krijgen, die ter beschikking zijn gesteld door de sponsor van het evenement en waarmee zij hun huisdier bij een dierenarts kunnen laten chippen. Hulpverleners kunnen die chip uitlezen wanneer zij een verdwaald of verloren dier binnenkrijgen om zodoende de hond of kat te herenigen met hun eigenaar.

Er vindt tijdens het evenement eveneens een loterij plaats waarin onder meer een e-reader en huisdierenspeelgoed verloot worden. Op het terrein van het dierenasiel komt ook een grote markt te staan met originele zelfvervaardigde spulletjes en een grote hoeveelheid gebruikte boeken. Bezoekers krijgen ook tips en informatie over de verzorging van huisdieren. De Petshop van het asiel is tevens open. Bezoekers die een hond of kat willen adopteren uit het asiel krijgen bovendien een stevige korting op de normaal in rekening gebrachte kosten.

Dieven op pad

KRALENDIJK — Bij een toeristische accommodatie aan de Kaya Zephyr op Bonaire werd zaterdag tussen 17.30 en 17.40 uur een zwart met blauw gekleurde mountainbike gestolen. De fiets stond op het terras op een ommuurd terrein en was niet op slot.
Maandag werd aangifte gedaan van inbraak in een locker bij een duikschool aan de Bulevar Julio A. Abraham.
Er zijn onder andere vinnen, waterschoenen en een duiklamp weggenomen.
In een woning in Sabal Palm werd maandagavond ingebroken. De daders hebben tussen 20.00 uur en 22.45 uur, een raam vernield om zich toegang te verschaffen tot de woning. Er zijn onder meer telefoons, sieraden, bankpasjes, paspoorten, speakerboxen, een televisie en een kluis weggenomen.
De zaken worden onderzocht.

Jaarrekening Curaçao voortaan zonder SVB

WILLEMSTAD — Het consolideren van de collectieve sector staat een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening van het Land Curaçao in de weg. Dat staat in de financiële managementrapportage van mei die door het ministerie van Financiën naar de Staten is verstuurd.

Mede op advies van overheidsaccountantsbureau Soab is besloten de begrotings- en realisatiecijfers van de SVB met ingang van het dienstjaar 2017 niet meer te consolideren met die van de reguliere baten en lasten van het Land. Op dit punt moet de Landsverordening comptabiliteit 2010 nog worden gewijzigd.
In de nog ongewijzigde comptabiliteitswet staat dat de begroting en jaarrekening van het Land betrekking hebben op de gehele collectieve sector (sociale zekerheid uitgezonderd). De reden hiervoor is dat de financiële verplichtingen van de collectieve sector relevant zijn voor de financiële positie van het Land; bovendien is de rentelastnorm aan de hele collectieve sector gerelateerd.

Buurtregisseur Lagun na recente afsluiting:

'Domeinbeheer gaat oorspronkelijke sluiproute naar Jeremi herstellen'

LAGUN — Bewoners van Lagun zijn ontevreden over de onlangs opgetrokken muur door nieuwe bewoners van de buurt. Het Amerikaanse echtpaar dat een vakantiehuis kocht, heeft met de muur het pad die als verkorte route naar het strand van Jeremi diende, op hun terrein afgesloten. De buurtregisseur van Lagun, Jurgen Faneyt, zegt dat uitvoeringsorganisatie Domeinbeheer toezeggingen heeft gedaan om voor de bewoners, als alternatief, de oorspronkelijke verkorte route die niet meer in gebruik was, naar het strand te herstellen.

De afgesloten sluiproute die – naar nu blijkt – over het door het echtpaar aangekochte kavel liep, werd jarenlang door de buurt gebruikt, voornamelijk door kinderen die zodoende niet via de hoofdweg om hoeden te lopen om bij het strand van Jeremi te komen. Een Lagun-bewoonster wijst hierbij op de veiligheid van overstekende kinderen. Er heerste ook onvrede over de afsluiting van de sluiproute, omdat de bewoners in eerste instantie in de veronderstelling waren dat de afsluiting onterecht was omdat het pad via overheidsterrein zou lopen.
Faneyt geeft aan dat met de afsluiting van het pad het echtpaar in zijn recht staat. Het betreft hun terrein. Dit blijkt ook uit stukken van het kadaster, waarop te zien is dat de huizen op aan elkaar grenzende kavels staan, waartussen kadastraal geen weg is vastgelegd. Volgens de buurtregisseur is op steenworp afstand, naast het weekendhuisje dat grenst aan dat van het echtpaar, wel een weg vastgelegd. Hij legt uit dat Domeinbeheer lang geleden daar een pad had aangelegd voor de bewoners van Lagun, maar dat deze route nooit in gebruik werd genomen. Hierdoor raakte deze route uiteindelijk overwoekerd. Degene die het vakantiehuisje onlangs verkocht aan het echtpaar, heeft in het verleden de verkorte route naar Jeremi die door iedereen gebruikt werd, jarenlang via zijn terrein geduld.

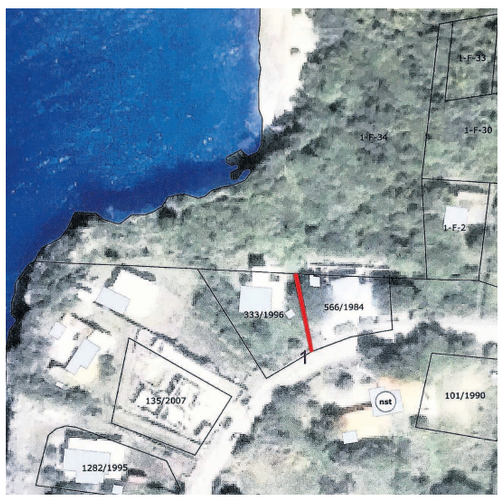

Uit dit kadasterstuk blijkt dat de nu afgesloten sluiproute (rode lijn) over de aangekochte kavel liep.

Foto: Xavora Ricardo-Van der Biest

Het weggetje achter de opgetrokken muur werd door Lagun-bewoners meer dan 80 jaar als sluiproute gebruikt richting het strand van Jeremi.

Wachtkamers huisartsen vol tandartspatiënten met pijnklachten

Foto: ZVK BES

KRALENDIJK — Tandartspatiënten op Bonaire mijden de tandarts omdat het consult niet meer vergoed wordt. Zij halen liever een pijnstiller of antibiotica voor kies- of tandpijn bij hun huisarts.

Inwoners van Bonaire, St. Eustatius en Saba (BES) moeten sinds 2015 vanaf achttien jaar zelf hun tandartsconsult van 24,53 dollar (2018) betalen. Een gebitsreiniging kost 14,47 dollar per vijf minuten. Op Bonaire liggen de tarieven zo'n tien procent hoger dan in Nederland in verband met onder meer import van materialen. Een huisartsbezoek wordt wél vergoed. Dat schrijft Ronald A. Muyden in een reportage voor *Caribisch Netwerk*.

Deze prijzen worden gereguleerd door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) en gevolgd door het Zorgverzekeringskantoor BES (ZVK). Het ZVK is de uitvoerder van de zorgverzekering voor Bonaire, St. Eustatius en Saba, in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).
Tandarts Eric Hagens, oud-voorzitter van de – eind oktober 2017 opgehouden te bestaan – Bonaire Dental Association (BDA), ziet in zijn praktijk ook een terugloop. "We hadden dagelijks tien patiënten met pijnklachten. Tegenwoordig zijn dit er drie tot vier."

Tandarts of huur
Cristiana Heredia (60) die sinds 1995 op het eiland woont, is in 2016 voor het eerst naar de tandarts gegaan. "Een tand begon af te brokkelen." Ze was toen net te laat voor de gebitssanering op kosten van het Zorgverzekeringskantoor BES (ZVK) die begin 2011 tot en met eind 2014 mogelijk was.
"Sindsdien ging ik een paar keer naar een halfjaarlijkse controle, maar de tandarts is duur", zegt ze.
Heredia vertelt dat ze in de maand rond de 1000 dollar verdient. Haar huur is rond de 550 dollar, water en stroom ruwweg 110 dollar en kabel ongeveer 37 dollar. Dit is exclusief onder meer levensmiddelen die op het importeiland relatief duur zijn. Daarom heeft haar huurbetaling prioriteit op een tandartsconsult. "Ik kan bezuinigen op voedsel, en brood eten, maar niet op mijn huur."

Jongeren
Ondanks het feit dat tandheelkundige zorg en mondzorg geheel kosteloos is voor zeventienjarigen en jonger, constateert het ZVK uit zijn interne gegevens 'dat slechts een kwart tot de helft' van deze doelgroep jaarlijks naar de tandarts gaat. De reden hiervoor komt deels door de 'onbekendheid van wat allemaal vergoed wordt voor onder meer kinderen', aldus Pieter Degen, Hoofd Zorginkoop ZVK.
Het ZVK geeft daarom gehoor aan een recentelijke oproep van staatssecretaris Paul Blokhuis van VWS tot meer initiatief op de BES-eilanden voor preventie.
Op 1 januari start een preventieprogramma op Bonaire voor zesjarigen en jonger. Bij gebleken succes van deze pilot zal het programma uitgebreid worden naar de leeftijden zeven tot en met zeventien jaar, en naar St. Eustatius en Saba.

PVV-raadslid Dille berooft zich van het leven

DEN HAAG — Het Haagse PVV-raadslid Willie Dille (53) heeft zich van het leven beroofd. Een filmpje op Facebook was de laatste boodschap van Dille, gemeenteraadslid voor de PVV in Den Haag. Daarin zei ze dat ze was ontvoerd, verkracht en mishandeld door een groep moslims. Ze zei dat Arnoud van Doorn erachter zat, een oud-PVV'er die zich heeft bekeerd tot de islam en nu voor een islamitische partij in de Haagse raad zit. "Hij haat mij intens, het is een vreselijk gemene man", zei ze. Ook zei ze dat ze werd bedreigd, 'en niemand doet wat'.

Na het posten van het filmpje, dat met een telefoon was opgenomen, kreeg Dille veel kritiek.
Van Doorn zei dat hij overwoog aangifte te doen van smaad. De PVV bleef achter haar raadslid staan en vroeg om Dille met rust te laten. Na haar dood liet de partij weten: "Wat haar is overkomen en vooral de reacties daarop, kon zij niet meer dragen."

Het was niet de eerste kwestie waar Dille mee te maken kreeg. In 2016 ontstond ophef toen ze een filmpje plaatste waarin de islamitische halve maan werd weggevaagd door een atoombom. Daarbij stond de tekst 'exterminate islam now... and send it back to hell' (roei de islam uit en stuur het terug naar de hel).

Eerder dit jaar liet de gemeente Den Haag onderzoek doen naar Dille. Als Haags raadslid moest ze in Den Haag wonen, maar zij zou veel vaker in buurgemeente Rijswijk verblijven en in de praktijk vooral daar wonen. Het onderzoek bracht geen duidelijkheid. De twijfels bleven, maar Dille mocht in de raad blijven. In haar filmpje zei Dille dat Van Doorn ook achter die meldingen zat.

Dille zorgde voor gehandicapte kinderen. In het filmpje zei ze dat ze werd bedreigd toen ze met een gehandicapt kind wandelde. "Ik ben bang dat ze mijn kinderen, mijn logés, gaan pakken en daar kan ik niet mee leven."

Dille zat in 2010 al kort in de gemeenteraad van haar geboortestad. Ze verruilde die zetel na een paar maanden voor de Tweede Kamer, hemelsbreed zo'n 200 meter verderop, maar in 2012 keerde ze terug naar de raad. Dit jaar leek ze haar raadszetel kwijt te raken.

Ze stond tweede op de kandidatenlijst van de PVV, die twee zetels kreeg, maar lijstduwer Henk Bres bleek met voorkeursstemmen te zijn verkozen. Uiteindelijk stond hij zijn plaats af aan Dille.

Paniek door nieuwe aardbeving op Lombok

Foto: AFP

Reddingswerkers zoeken ondertussen nog steeds naar slachtoffers onder het puin van ingestorte gebouwen.

JAKARTA — Het Indonesische eiland Lombok is opgeschrikt door een krachtige naschok met een kracht van 6,2. Getuigen zeggen dat gebouwen en muren zijn ingestort die al waren verzwakt door eerdere aardschokken. Ook renden mensen in paniek de straat op.

De autoriteiten gebruikten luidsprekers om inwoners tot kalmte te manen. Die kregen het advies in tenten te blijven. Mensen die in of bij gebouwen waren, kregen te horen dat ze de open ruimte moesten opzoeken. "Blijf alstublieft kalm. Dit is maar een naschok. Het zal snel voorbij zijn", verkondigde een functionaris. "Er is geen reden om bang te zijn."
Een woordvoerder van rampenbestrijdingsdienst BNPB zegt dat inwoners getraumatiseerd zijn door het recente natuurgeweld. Het eiland werd zondag getroffen door een aardbeving met een kracht van 6,9. Daarna volgde een serie naschokken. Lombok was recentelijk ook al opgeschrikt door een beving van 6,4.
Door de recente bevingen zijn duizenden gebouwen ingestort. Ook bruggen en wegen liepen zware schade op, wat de hulpverlening bemoeilijkt. Het officiële dodental door de aardbeving is opgelopen naar 259. Volgens sommige schattingen zijn 381 slachtoffers omgekomen, maar rampenbestrijdingsdienst BNPB zegt dat nog moet worden vastgesteld of dat klopt. "Voor een bevestiging moeten de naam, leeftijd, geslacht en het adres van een slachtoffer bekend zijn", legt een BNPB-woordvoerder uit.
De rampenbestrijdingsdienst liet vandaag weten dat in ziekenhuizen nog ruim duizend mensen liggen die afgelopen zondag gewond zijn geraakt door de beving. Ongeveer 270.000 mensen moesten hun huis verlaten. In totaal werden ongeveer 70.000 huizen, 470 scholen en 65 moskeeën verwoest.
Inwoners zeggen ondertussen nog steeds te vrezen voor naschokken. "Ik schrik me al dood als de deur hard dichtslaat", zei een 29-jarige man uit Pemenang. "We durven het huis eigenlijk niet te betreden. We gaan op zijn best snel naar binnen om iets te pakken, om vervolgens snel weer naar buiten te rennen."

Zambia stuurt Zimbabwaans oppositielid terug

LUSAKA — De Zimbabwaanse oud-minister van Financiën Tendai Biti heeft geen politiek asiel gekregen in Zambia. Het prominente oppositielid is volgens zijn advocaat overgedragen aan de autoriteiten in zijn thuisland. De vluchtelingenorganisatie van de Verenigde Naties heeft bezorgd gereageerd op dat besluit.

Biti had zich gisteren gemeld bij de Zambiaanse grens na zich dagenlang te hebben schuilgehouden. De politicus zou bij de grensovergang korte tijd zijn vastgehouden, maar mocht uiteindelijk wel Zambia in. Zijn verblijf in het land bleek echter van korte duur. De Zambiaanse autoriteiten brachten hem over naar een school en stuurden hem later terug.

De advocaat van Biti zegt dat een Zambiaans gerechtshof de uitzetting tevergeefs had verboden. "We probeerden het gerechtelijk bevel te overhandigen aan de immigratieagenten die hem onder politiebewaking in een school hadden ondergebracht", zei de jurist. "Maar zij weigerden het in ontvangst te nemen."
De VN-vluchtelingenorganisatie (UNHCR) heeft Zambia opgeroepen de kwestie snel te onderzoeken. "Er is gemeld dat de autoriteiten hem overdroegen aan zijn thuisland, in weerwil van een gerechtelijk bevel", meldt de UNHCR. De organisatie wijst erop dat vluchtelingen niet mogen worden teruggestuurd als hun leven mogelijk gevaar loopt. De Zambiaanse regering zegt dat Biti niet in aanmerking kwam voor asiel, omdat Zimbabwaanse burgers in hun thuisland niet hoeven te vrezen voor hun leven. Minister Dora Siliya (Informatie) stelt dat de uitspraak van de rechtbank te laat kwam om de uitzetting van de politicus te verhinderen.
De Zimbabwaanse politie zocht Biti en andere oppositieleden vanwege de onlusten die volgden op de verkiezingen. De oppositie had een forse nederlaag geleden bij de eerste stembusgang sinds het vertrek van Robert Mugabe, die tientallen jaren aan de macht was. Aanhangers van de oppositie gingen vervolgens de straat op, waarna het leger ingreep. Er vielen zes doden. De Britse ambassade in Zimbabwe zegt dat diplomaten contact hebben gehad met Zimbabwaanse en Zambiaanse autoriteiten. De Britten willen garanties dat de rechten van Biti niet worden geschonden.

'Russen hebben stemmachines Florida gehackt'

TAMPA — "Russische hackers zijn enkele verkiezingssystemen in Florida binnengedrongen en kunnen kiezers voorafgaand aan de verkiezingen in november verwijderen als de systemen niet voldoende beschermd worden". Dat zegt de Democratische senator Bill Nelson van Florida tegen de krant *Tampa Bay Times*.

Nelson en de Republikeinse senator Marco Rubio schreven vorige maand een brief over potentiële bedreigingen aan de regionale toezichthouders bij de verkiezingen van de staat. "Wij kregen van de voorzitter van de inlichtingencommissie van de senaat het verzoek om de toezichthouders in Florida te laten weten dat de Russen in hun systeem zitten", zei Nelson.
Maar de afdeling die toeziet op de verkiezingen ontkent dat het informatie heeft ontvangen om de verdenking van infiltratie te staven.

Nelson is kandidaat voor de Democraten voor zijn herverkiezing. Tegenstander van de Republikeinen bij de congresverkiezingen in november is Rick Scott, die nu nog gouverneur van Florida is.

2 doden door crash vliegtuigje in Münster

MÜNSTER — Een Nederlands vliegtuigje uit Lelystad is vandaag neergestort op het vliegveld van Münster-Osnabrück in Duitsland. De twee inzittenden zijn omgekomen. Dat hebben de regionale autoriteiten bevestigd aan het *ANP*. Het toestel was rond 11.00 uur opgestegen uit Lelystad. Ongeveer een uur later, bij de landing in Münster, ging het mis.

Het ging om een vlucht waarbij de piloot bepaalde manoeuvres moest doen om het brevet te halen of te behouden. Volgens de regionale krant *Westfälische Nachrichten* zaten er een piloot en een examinator in het toestel, maar dat konden de autoriteiten nog niet bevestigen.

Het is ook nog niet bekend waar de slachtoffers vandaan komen.
Lelystad Airport zegt niets over de identiteit van de twee slachtoffers. Volgens een woordvoerder zou het toestel vanavond terugkeren naar Lelystad. Volgens een woordvoerder van het vliegveld in Münster-Osnabrück is het neergestorte vliegtuigje een Beech G 58 Baron. Mogelijk werden met het toestel landingsoefeningen gedaan. "Dat is bij ons niet ongebruikelijk", zei de zegsman.

Aruba Heart Foundation
" bo curazon ta den bo man"
Stadionweg #11 582-HART

Venezuela gelast arrestatie oppositieleider

CARACAS — Het Venezolaans hooggerechtshof heeft de arrestatie gelast van oppositieleider Julio Borges. De voormalige parlementsvoorzitter wordt ervan verdacht achter de drone-aanval op president Nicolás Maduro te zitten. Volgens de communistische regering is zaterdag geprobeerd het staatshoofd met door de lucht aangevoerde explosieven om het leven te brengen.

De hyperinflatie en het chronisch tekort aan producten en middelen in Venezuela hebben geleid tot een uittocht van burgers die voor het merendeel over land naar Colombia reizen. Van daaruit trekken ze door naar het zuiden in de richting van Ecuador, Peru en Chili. Volgens de regering van Ecuador heeft het land alleen al deze week elke dag 4200 Venezolaanse migranten opgevangen.
De noodtoestand, die de maand augustus zal duren, is bedoeld om artsen en maatschappelijk werkers sneller in te zetten om in de behoeften van migranten te voorzien, en om de politie te helpen bij immigratieprocedures.

Rusland hekelt 'draconische' sancties VS

WASHINGTON — Rusland heeft boos gereageerd op de 'draconische' sancties die de Verenigde Staten hebben aangekondigd. De Russische ambassade in de VS noemt de beschuldiging dat Moskou verantwoordelijk is voor een aanval met het zenuwgas novitsjok 'vergezocht'.

Washington heeft nieuwe strafmaatregelen tegen Rusland aangekondigd vanwege een moordpoging op een voormalige dubbelspion en diens dochter in Engeland. Rusland heeft steeds ontkend daar iets mee te maken te hebben. De ambassade zegt dat Moskou juist voorstander is van een 'open en transparant onderzoek' naar het incident in Salisbury.
Washington denkt wel degelijk over genoeg bewijs te beschikken dat Rusland achter de aanval zit. De ambassade zegt gisteren op het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken geïnformeerd te zijn over de nieuwe strafmaatregelen, die later van kracht worden. "We zijn eraan gewend geraakt dat we geen feiten of bewijs te zien krijgen", sneerde de diplomatieke post in een verklaring.

De belangrijkste maatregel is volgens de zender *NBC* een exportverbod voor goederen die op het gebied van de nationale veiligheid gevoelig liggen. In tweede instantie, als het Kremlin zijn beleid ten aanzien van chemische wapens niet aanpast, moet gedacht worden aan het afschalen van de diplomatieke betrekkingen, het opschorten van de bevoegdheid van de Russische luchtvaartmaatschappij Aeroflot om op de VS te vliegen of zelfs aan het staken van vrijwel de gehele import en export.

Groot-Brittannië zei gisteren blij te zijn met het besluit van Washington om nieuwe sancties op te leggen aan Rusland. "Het Verenigd Koninkrijk verwelkomt deze actie van onze Amerikaanse bondgenoten. De krachtige internationale reactie op het gebruik van een chemisch wapen in de straten van Salisbury geeft een ondubbelzinnig signaal af aan Rusland dat zijn provocerende, roekeloze gedrag niet onomstreden zal zijn," zei een woordvoerder van het Britse ministerie van Buitenlandse Zaken in een verklaring.

Senaat Argentinië blokkeert abortusvoorstel

Foto: AFP

Voorstanders van het wetsvoorstel demonstreerden tijdens het debat buiten het parlementsgebouw.

BUENOS AIRES — De Argentijnse Senaat heeft tegen een voorstel gestemd dat abortus onder meer omstandigheden mogelijk had gemaakt. Duizenden voor- en tegenstanders van het wetsvoorstel hadden zich tijdens het zestien uur durende debat buiten het parlementsgebouw verzameld.

Het voorstel had het afbreken van de zwangerschap tot en met de veertiende week gelegaliseerd. Het lagerhuis van het Argentijnse parlement had al groen licht gegeven, maar de Senaat verwierp het voorstel uiteindelijk met 38 tegen 31 stemmen. Abortus is momenteel alleen toegestaan als de zwangerschap het gevolg is van verkrachting of wanneer het leven van de moeder in gevaar is.
Sommige voorstanders laten zich niet uit het veld slaan. "Ik ben nog steeds optimistisch.

De wet is vandaag niet goedgekeurd, maar dat zal morgen of de dag daarna alsnog gebeuren", meent een 23-jarige vrouw. "Dit is nog niet voorbij."

‘Toezichthouder bekijkt Tesla-tweets Musk’

NEW YORK — De Amerikaanse beurswaakhond SEC heeft aangeklopt bij Tesla voor meer informatie over enkele tweets van topman Elon Musk over het van de beurs halen van de maker van elektrische auto’s. Dat meldt *The Wall Street Journal* op basis van ingewijden.

Musk zette dinsdag de beurs redelijk op zijn kop door in een kort tweetje de mogelijkheid tot een vertrek van de beurs te noemen. In een volgend bericht op Twitter claimde hij dat de financiering die daarvoor nodig is, volgens analisten zo’n 60 miljard dollar, al rond is. Aandeelhouders zouden enkel nog moeten instemmen met het plan, dat afhankelijk is van een bepaalde, hogere beurswaarde van Tesla. Het bedrijf steeg vervolgens 11 procent op de beurs.
Als de financiering niet écht al rond is, is er mogelijk sprake van beursfraude door Musk. De SEC heeft vragen gesteld over de onderbouwing van de uitspraak over de financiering. Ook wilde de toezichthouder weten waarom Musk – een fervent twitteraar – het koersgevoelige nieuws deelde via Twitter in plaats van via een officiële verklaring.

Musk wil met de privatisering de druk van de ketel halen van zijn bedrijf. Volgers van het bedrijf zijn verdeeld in twee kampen die ofwel gokken op een spoedige ondergang ofwel Musk en Tesla de hemel in prijzen. Tesla torst een forse schuldenlast met zich mee en het bedrijf geeft geld uit als water. In de tweede helft van het jaar beoogt het bedrijf echter winstgevend te worden.
Musk zou vorig jaar met het Japanse telecombedrijf en technologiefonds SoftBank hebben gesproken over een investering in Tesla. De gesprekken zouden april vorig jaar al hebben plaatsgevonden, meldde persbureau *Bloomberg* op basis van ingewijden.
Rondom een mogelijke investering van SoftBank werd ook gesproken over een beursexit van Tesla. De gesprekken zouden toen op niets zijn uitgelopen vanwege een verschil van inzicht in de eigendomsstructuur. Musk zou speciale voorrechten willen behouden. In ruil voor investeringen wil SoftBank doorgaans een vinger in de pap bij het bedrijf waar het om gaat.

Euro

Verlies

AMSTERDAM — De meeste Europese beurzen deden vandaag een stapje terug. Beleggers hielden de ontwikkelingen op het handelsvlak in de gaten en verwerkten de resultaten van veel Duitse bedrijven. Op het Damrak viel het halfjaarbericht van maritiem dienstverlener SBM Offshore in de smaak.
De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,3 procent in de min op 572,27 punten. De MidKap klom 0,4 procent tot 804,01 punten. De beursgraadmeters in Londen en Parijs zakten tot 0,6 procent. Frankfurt bleef vrijwel vlak.
SBM Offshore voerde de stijgers aan in de MidKap met een plus van 4,2 procent. Het bedrijf boekte meer winst in de eerste zes maanden van het jaar. SBM verlaagde wel de omzetverwachting voor heel 2018, maar volgens analisten was dat geen verrassing. De euro was 1,1590 dollar waard, tegen 1,1601 dollar een dag eerder. De olieprijzen krabbelden wat op na de flinke daling gisteren. De prijs van een vat Amerikaanse olie stond vlak op 66,95 dollar. Brentolie kostte 0,1 procent meer op 72,35 dollar per vat.

Tokio

Licht lager

TOKIO — De Japanse aandelenbeurs is vandaag licht lager geëindigd. Een stijging van de Japanse yen zorgde voor koersdruk onder de belangrijke exportbedrijven voorafgaand aan het handelsoverleg tussen Washington en Tokio, dat later op de dag plaatsvindt. Ook de autofabrikanten stonden onder druk na berichten over onnauwkeurige inspecties op de binnenlandse markt.
De toonaangevende Nikkei-index in Tokio sloot met een verlies van 0,2 procent op 22.598,39 punten. Mazda en Suzuki zakten tot dik 6 procent. In China gingen de beurzen stevig omhoog door speculatie op verdere stimuleringsmaatregelen van Chinese centrale bank. De beurs in Shanghai dikte 2 procent aan en in Hongkong ging de Hang Seng-index tussentijds 1,2 procent vooruit. Er kwamen ook cijfers over de Chinese inflatie, producentenprijzen en winkelverkopen. De inflatie bedroeg in juni 2,1 procent op jaarbasis en de producentenprijzen gingen met 4,6 procent omhoog.
De All Ordinaries in Sydney kreeg er 0,5 procent bij. De Kospi in Seoul verloor daarentegen 0,1 procent.

Wall Street

Vlak

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag zonder grote verschuivingen aan de nieuwe handelsdag begonnen. Beleggers verwerken weer een stroom aan bedrijfsresultaten. Tesla zal nog altijd de aandacht op zich gericht weten te richten na eerdere tweets van topman Elon Musk die zei de automaker van de beurs te willen halen.
De leidende Dow-Jonesindex noteerde kort na de openingsbel vlak op 25.597 punten. De brede S&P 500 kwam ook nauwelijks van zijn plaats en stond op 2858 punten en technologiegraadmeter Nasdaq liet met 7892 punten ook weinig beweging zien.
Tesla verloor 2,1 procent. Beurswaakhond SEC zou bij Tesla hebben aangeklopt voor meer informatie over de tweets van Musk. Viacom won bijna 6 procent na cijfers. Het film- en televisieconcern boekte in het derde kwartaal van zijn gebroken boekjaar minder omzet. De aangepaste winst van het moederbedrijf van onder meer MTV, Nickelodeon en Paramount Pictures ging wel omhoog.

ABN Amro ziet olieprijs sneller oplopen

AMSTERDAM — De prijs voor een vat olie zal volgend jaar harder oplopen dan aanvankelijk gedacht, schrijven economen van ABN Amro. Het aanbod op de oliemarkt blijft volgens hen krap terwijl de vraag blijft toenemen.

Foto: Shutterstock

Venezuela is door de economische crisis niet in staat om meer olie op te pompen.

De gemiddelde prijs voor Brentolie over heel 2019 loopt volgens de bank op tot 85 dollar per vat, tegen 73 dollar dit jaar. Eerder ging ABN Amro uit van een stijging tot 78 dollar per vat. Ook voor een vat Amerikaanse olie zijn de ramingen naar boven bijgesteld.
Leden van oliekartel Opec en bondgenoten als Rusland beperkten sinds begin 2017 hun olieproductie om de prijs te stuwen. In juni bereikten ze weliswaar een akkoord over een productieverhoging van 1 miljoen vaten per dag, maar de daadwerkelijke productie blijft achter door problemen in belangrijke olielanden.
Zo is Venezuela door een economische crisis niet in staat om meer olie op te pompen. Ook Libië blijft een onzekere factor. De export van het door interne strijd geplaagde land lijkt te herstellen, maar de kans bestaat dat rebellen weer belangrijke havens van het land innemen en blokkeren, aldus ABN Amro.
De Verenigde Staten zouden meer olie kunnen produceren om vraag en aanbod meer in balans te brengen. Het land is echter niet in staat alle tekorten op te vangen, want de infrastructuur om aardolie naar havens te vervoeren schiet daarvoor tekort.

WK voetbal geeft Adidas sterk kwartaal

HERZOGENAURACH — Adidas heeft meer sportartikelen aan de man gebracht dankzij het WK voetbal in Rusland. Het Duitse concern kan hierdoor terugkijken op een sterk financieel kwartaal. Met name in Noord-Amerika en Azië was sprake van een verkoopspurt.

Adidas behaalde een omzet van 5,26 miljard euro, 10 procent meer dan in het tweede kwartaal vorig jaar. De operationele winst ging met 17 procent omhoog tot 592 miljoen euro. Dat is ruim boven de verwachtingen van analisten. De resultaten werden vooral gestuwd door een sterke vraag naar voetbalschoenen, hardloopschoenen, sneakers en trainingspakken.
De verkopen groeiden in Azië (plus 19 procent) het hardst, gevolgd door Noord-Amerika, met een toename van 16 procent. In West-Europa was de omzet onveranderd vergeleken met vorig jaar.
Het merk Reebok deed het overigens wel wat minder goed, met een verkoopdaling van 3 procent. Adidas zag zijn verkopen aan particulieren via internet in het afgelopen kwartaal met ruim een kwart groeien.

Adidas houdt vast aan zijn verwachting voor heel 2018. Naar verwachting groeit de omzet met ongeveer 10 procent, terwijl de brutowinstmarge iets toeneemt tot 50,7 procent. Daarmee komt de nettowinst naar verwachting uit tussen de 1,62 miljard en 1,68 miljard euro.

Meer omzet, minder verlies voor TUI

HANNOVER — De Duitse reisorganisatie TUI Group heeft het nettoverlies in het derde kwartaal van dit jaar teruggebracht, van 160,6 miljoen euro vorig jaar, tot 110,5 miljoen. De omzet groeide met 5 procent tot ruim 5 miljard, maakte het concern bekend.

De inkomsten werden vooral gestuwd door een groei in cruisevakanties en meer hotelboekingen. “De vraag naar onze cruises blijft erg sterk”, aldus TUI. Als het gaat om vakantiebestemmingen blijft Spanje op één staan, gevolgd door Griekenland, Turkije, Portugal en Kroatië. De boekingen voor zomervakanties liggen dit jaar 4 procent hoger dan vorig jaar.

Het concern verwacht dat de onderliggende winst in heel 2018 met minstens 10 procent groeit, ten opzichte van de behaalde 1,1 miljard euro vorig jaar.
De omzet groeit naar verwachting met ongeveer 3 procent. In 2017 bedroeg deze 18,5 miljard euro.

Ikea gaat Indiase markt op

HYDERABAD — Na twaalf jaar onderzoek en meer dan duizend bezoekjes aan woningen, heeft Ikea de stap naar India aangedurfd. Vandaag ging de eerste winkel van het Zweedse woonwarenhuis in het Aziatische land open. Binnenkort krijgt de winkel in Hyderabad navolging in andere steden als Mumbai, Bengaluru en New Delhi. In 2025 wil Ikea 25 Indiase vestigingen hebben.

Jaarlijks geven de 1,3 miljard Indiërs zo’n 26 miljard euro uit aan meubels en woninginrichtingsproducten.
Dat bedrag zal flink toenemen. Vanaf 2022 tot aan 2029 gaan naar verwachting 380 miljoen Indiërs tot de middenklasse behoren.

Ikea moet zich echter aanpassen aan India. Omdat Indiërs niet gewend zijn meubels zelf in elkaar te zetten, doet het Zweedse bedrijf dat voor zijn klanten, mits ze niet te ver weg wonen. Ook heeft het Ikea-restaurant een aangepast menu. Behalve veel Indiase gerechten op de kaart zijn de Zweedse gehaktballetjes er van kip.
Qua meubels worden er veel klapstoelen verkocht en zijn kasten en keukens iets lager dan in Europa en Noord-Amerika. Vijfhonderd artikelen kosten minder dan 100 roepies (ongeveer 1,25 euro).

PGGM stopt pensioengeld in Puget Sound Energy

ZEIST — Pensioenbelegger PGGM neemt een belang van 10 procent in het Amerikaanse energiebedrijf Puget Sound Energy (PSE). Hoeveel geld met de deal is gemoeid, wordt niet naar buiten gebracht. PSE, gevestigd in de staat Washington, speelt een belangrijke rol in de energievoorziening in het noordwesten van de Verenigde Staten.

PGGM voert momenteel een meerjarenprogramma uit dat is gericht op het verduurzamen van zijn beleggingen. Daarbij gaat het om het halveren van de CO2-voetafdruk. “PSE is een goed voorbeeld van een energiebedrijf dat deze transitie heeft ingezet”, zegt Erik van de Brake, hoofd Infrastructuur bij PGGM.

PGGM beheert voor diverse pensioenfondsen een vermogen van in totaal zo’n 215 miljard euro.
De bekendste klant van PGGM is het Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW), waar PGGM ook uit voortkomt. In 2008 is PGGM van PFZW afgesplitst.

Topman Pandora vertrekt na winstwaarschuwing

KOPENHAGEN — De slechte cijfers die sieradenbedrijf Pandora deze week overlegde, hebben topman Anders Colding Friis de kop gekost.

Hij vertrekt eind deze maand, zo maakte het Deense bedrijf bekend. Pandora, vooral bekend van de bedelarmbandjes, gaf een winstwaarschuwing en verloor een kwart van zijn beurswaarde.
Pandora liet vandaag weten meerdere problemen te hebben, waaronder minder vraag naar nieuwe bedelarmbandjes en oplopende kosten. Ook de zwakte in het Amerikaanse winkellandschap zit de Denen al enige tijd dwars, net als problemen in China.
Colding Friis wordt tijdelijk opgevolgd door financieel directeur Anders Boyer en de nieuwe operationeel directeur Jeremy Schwartz, die op 1 september begint. Dat geeft Pandora de tijd om een nieuwe topbestuurder te zoeken.

Filmstudio Paramount helpt winst Viacom

NEW YORK — Film- en televisieconcern Viacom heeft ook in het derde kwartaal van zijn gebroken boekjaar minder omzet behaald. De aangepaste winst van het moederbedrijf van onder meer MTV, Nickelodeon en Paramount Pictures ging wel omhoog.

Met name de filmstudio boekte goede resultaten, die vooral aan de Amerikaanse markt te danken waren. De tv-zenders leverden minder op, onder meer door dalende advertentie-inkomsten en wisselkoerseffecten.

De omzet kwam uit op 3,2 miljard dollar, tegen 3,4 miljard dollar een jaar eerder. De nettowinst daalde van 680 miljoen dollar een jaar eerder naar 511 miljoen dollar in de afgelopen periode. Vorig jaar verkocht Viacom echter een belang in een ander bedrijf, waardoor de winst toen eenmalig hoger uitviel. De aangepaste nettowinst ging wel 1 procent omhoog, van 471 miljoen dollar naar 475 miljoen dollar.

T-Mobile voelt veranderde roamingregels

BONN — T-Mobile Nederland had afgelopen kwartaal opnieuw last van de veranderde regels voor roaming in Europa. Ook kampte de mobiele aanbieder met stevige concurrentie op de markt en was er sprake van een lagere omzet uit de verkoop van handsets.

De kosten die in rekening worden gebracht bij het gebruik van de smartphone over de grens zijn binnen de Europese Unie vorig jaar nagenoeg afgeschaft. Mede hierdoor zakten de opbrengsten afgelopen kwartaal met 8 procent tot 318 miljoen euro. Het bedrijfsresultaat kwam uit op 109 miljoen euro. Ook dat was 8 procent lager dan een jaar eerder. Topman Søren Abildgaard van T-Mobile Nederland benadrukt dat de onderneming momenteel wel snel groeit in de markt voor bedrijven. Afgelopen kwartaal werden onder meer Alliander, de gemeente Amsterdam, Commerzbank en Michael Kors als klanten verwelkomd. Het aantal mobiele klanten steeg daarnaast naar een kleine 4 miljoen en T-Mobile Thuis is inmiddels goed voor ruim 210.000 abonnees.
Het bedrijf werkt aan een fusie met Tele2 Nederland. De Europese Commissie kijkt nog naar de deal. Onlangs werd dat onderzoek nog tijdelijk stilgezet omdat de fusiepartners niet op tijd met belangrijke informatie over de brug waren gekomen.

De naam T-Mobile trok afgelopen kwartaal ook veel klanten in de Verenigde Staten. Moederbedrijf Deutsche Telekom meldt dat T-Mobile US er 1 miljoen klanten bij kreeg. Ook in thuismarkt Duitsland gingen de zaken goed.

NEW YORK

	9-Aug	
DOW JONES	25,525.46	-0.23%
S&P 500 INDEX	2,855.18	-0.09%
NASDAQ	7,902.09	0.17%
AMAZON.COM INC	1,896.42	0.52%
APPLE INC	208.73	0.71%
BAIDU INC-SP ADR	221.45	-0.25%
BERKSHIRE HATH-B	208.97	0.01%
BOEING CO/THE	343.67	-1.18%
CITIGROUP INC	72.11	-1.07%
COCA-COLA CO	46.27	0.26%
COSTCO WHOLESALE	217.81	-3.02%
WALT DISNEY CO	114.14	0.14%
3D SYSTEMS CORP	18.30	1.89%
EBAY INC	33.96	0.34%
FACEBOOK INC-A	184.45	-0.40%
GENERAL ELECTRIC	13.01	-0.31%
ALPHABET INC-A	1,263.45	0.17%
HP INC	24.14	0.00%
HOME DEPOT INC	198.17	0.08%
INTEL CORP	49.83	-0.26%
JOHNSON&JOHNSON	130.86	-0.24%
MICROSOFT CORP	109.78	0.26%
PROCTER & GAMBLE	81.55	-0.97%
ROYAL DUTCH-ADR	65.78	-2.16%
STARBUCKS CORP	51.86	0.60%
TWITTER INC	32.13	0.91%
WALMART INC	88.96	-1.21%
EXCHANGE TRADED FND	**9-Aug**	
ALERIAN MLP - AMLP	11.14	-1.85%
ISH GBL HY BD - GHYG	49.25	-0.12%
ISH IBOXX HY BD - HYG	86.07	-0.04%
ISH SELECT DIV - DVY	100.07	0.08%
ISH MSCI EMKT - EEM	44.23	-0.07%
ISH MSCI PAC - EPP	46.72	0.12%
ISH RUSSELL - IWV	169.62	0.05%
ISH S&P 500 - SPY	172.21	0.09%
ISH EUROPE - IEV	45.68	-0.13%
INVESCO QQQ TRUS	181.99	-0.02%
INVESCO DB COMMO	17.07	-0.23%
SPDR S&P INT DIV-DWX	38.93	-0.15%
SPDR S&P MID 400	365.70	0.01%
SPDR S&P 600 SMA	75.71	0.29%
VANGUARD REIT - VNQ	82.64	0.36%
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	55.15	-0.31%

AMSTERDAM

	9-Aug	
AEX	572.22	-0.26%
ARCELORMITTAL	27.47	-0.44%
AEGON NV	5.50	-0.22%
KONINKLIJKE AHOL	20.95	1.40%
AKZO NOBEL	81.76	1.29%
ASML HOLDING NV	183.00	-0.89%
DSM (KONIN)	91.60	0.20%
HAL TRUST	152.40	-0.78%
HEINEKEN NV	88.00	-0.18%
ING GROEP NV	12.67	-0.05%
KPN (KONIN) NV	2.42	-0.78%
KONINKLIJKE PHIL	38.13	-0.25%
RANDSTAD NV	53.86	-0.85%
RELX NV	18.90	0.43%
ROYAL DUTCH SH-A	28.52	-1.47%
TOMTOM	9.03	-0.29%
TOTAL SA	55.26	-0.43%
UNILEVER NV-CVA	49.68	-0.04%
W.P. STEWART HOL	466.66	-0.24%
SCOTIABANK FUNDS	**8-Aug**	
MONEY MARKET	13.2370	0.00%
US DOLLAR BOND	2.5925	0.00%
GLOBAL GROWTH	3.5166	-0.16%
US GROWTH	17.8421	0.29%
CANADIAN GROWTH	2.6939	-0.19%
FUNDS	**8-Aug**	
BGF CONT EUR FLEX	29.93	-0.60%
BGF EMKT BOND	17.49	-0.29%
BGF FIX INC GBL OP	13.94	-0.07%
BGF GBL ALLOCATION	56.98	-0.25%
BGF USD CORE BOND	16.34	-0.12%
BGF USD HI YIELD BND	32.78	0.12%
TEMPLETON GBL BND	25.21	-0.28%
TEMPLETON ASIAN SM	53.49	-0.17%
CURRENCIES	**9-Aug**	
YEN/USD	110.8900	-0.07%
EUR/USD	1.1574	-0.18%
CAN/USD	1.3037	-0.28%
GBP/USD	1.2874	-0.05%
COMMODITIES	**9-Aug**	
OIL WTI	66.94	0.00%
GOLD	1214.14	0.02%
SILVER	15.44	0.08%
WHEAT	591.25	0.21%

Source Bloomberg

A Standard Of Excellence Since 1916
MCB
MADURO & CURIEL’S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services
Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com, website: www.mcb-bank.com/pbis

‘Let op leverschade door middel tegen vleesboom’

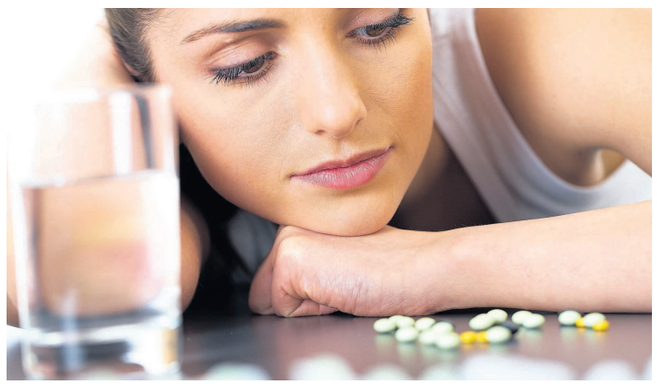

Foto: Shutterstock

Vrouwen die het medicijn Esmya (ulipristalacetaat) gebruiken tegen vleesbomen moeten alert zijn op symptomen van leverschade, adviseert het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG).
Eerder dit jaar bleek uit een Europees onderzoek dat patiënten die het middel gebruiken tegen zo’n verdikking in de wand van de baarmoeder, risico lopen op ‘ernstige’ leverschade. Uit voorzorg raadde het CBG het gebruik van Esmya toen tijdelijk af voor nieuwe patiënten. Dat advies is nu afgezwakt. Zorgverleners krijgen wel het advies om de leverfunctie bij gebruikers van dit medicijn regelmatig te controleren. In bepaalde gevallen, zoals bij leverkwalen, is gebruik van Esmya niet langer toegestaan.

Esmya wordt heel weinig voorgeschreven en alleen als laatste middel bij goedaardige gezwellen in de baarmoeder. Bijna de helft van alle vrouwen onder de vijftig heeft een of meerdere vleesbomen, maar meestal hebben ze daar geen last van. Bij slechts 1 op de 10.000 bestaat de kans dat het kwaadaardig is.

H. Francees vertrekt bij brandweer na 42 jaar trouwe dienst

Franciscus H. Francees, hoofd van de afdeling preventie, heeft na 42 jaar trouwe dienst afscheid genomen van het brandweerkorps Bonaire. Op zijn laatste werkdag, op 31 juli, zijn familie, vrienden en collega’s bij elkaar gekomen om hem gedag te zeggen. Tijdens de receptie hielden verschillende collega’s en vrienden een toespraak. Zo zei plaatsvervanger algemeen commandant Jan Janga dat Francees altijd klaarstond en veel in het korps heeft geïnvesteerd om positieve veranderingen door te voeren.
Ook zei hij dat Francees in de loop der jaren, door hard werken en doorzettingsvermogen, van aspirant brandwacht tot hoofdbrandmeester is gegroeid.

De afgelopen twintig jaar werkte Francees als hoofd van de afdeling preventie en was hij plaatsvervangend lokaal commandant. Ook voerde hij preventief advies werkzaamheden uit op de Bovenwindse Eilanden.

Francees, op zijn beurt, adviseerde in zijn afscheidstoespraak de nieuwe generatie brandweermannen om integriteit hoog in het vaandel te houden. Volgens hem is integriteit de bouwsteen om een goede brandweerman te zijn.
Het Brandweerkorps Caribisch Nederland (BKCN) bedankt Franciscus Francees voor de 42 trouwe dienstjaren en wenst hem veel plezier met zijn welverdiende pensioen.

‘Kinderpostzegel’ geeft Chinezen hoop

De harten van Chinezen met een kinderwens zijn deze week iets sneller gaan kloppen. En dat komt door een nieuwjaarszegel. Uit de afbeelding putten ze de hoop dat ze misschien meer kinderen mogen krijgen, melden *The Times* en *The Wall Street Journal*.
Op 5 februari volgend jaar begin het Jaar van het Varken. Om dat te vieren liet het Chinese staatspostbedrijf speciale postzegels maken, die deze week zijn onthuld. Op een daarvan is een blij varkensgezinnetje te zien: vader, moeder en drie biggetjes.
Volgens de ontwerper van de postzegel is het alleen een kwestie van uiterlijk: drie biggetjes staan beter op het plaatje dan twee. Met politiek heeft het volgens hem niets te maken. Maar de Chinees-Amerikaanse wetenschapper Yi Fuxian gelooft dat niet. “De postzegel is het nationale visitekaartje. Het laat het beleid van het land zien. Twee volwassen varkens en drie biggetjes, een duidelijk teken van een nieuwe fase voor het Chinese geboortebeleid. Ze willen geboortes niet beperken, maar juist aanmoedigen.” China had jarenlang een éénkindpolitiek. Om overbevolking tegen te gaan mochten ouders één kind krijgen. Wie meer kinderen had, riskeerde een boete. Dat leidde tot vergrijzing: doordat er minder kinderen werden geboren, waren er naar verhouding meer ouderen. De kinderen die wel ter wereld kwamen, moesten op den duur voor hen zorgen. Bovendien werden dochters vaker geaborteerd, waardoor China nu een mannenoverschot heeft. Daarom werd het beleid beetje bij beetje versoepeld.
In 2016 stapte China over op een tweekindpolitiek. Een jaar eerder had China een speciale nieuwjaarszegel met twee baby-aapjes laten maken voor het Jaar van de Aap. Volgens sommigen was dat een verkapte boodschap en daaruit putten ze de hoop dat de varkenszegel het begin is van een nieuwe hervorming.

Turken kopen massaal dienstplicht af

Foto: AFP

Turken doen er momenteel alles aan onder de militaire dienstplicht uit te komen. De regering besloot eind juli het voor een bepaalde groep mogelijk te maken die af te kopen. De wetswijziging die 3 augustus van kracht werd, geeft mannen die voor 1 januari 1994 zijn geboren de gelegenheid om tegen betaling van 15.000 lira (ruim 5200 gulden) uit het leger te blijven. Wel moeten ze een basistraining van drie weken volgen.Volgens het staatspersbureau *Anadolu* hebben de voorbije dagen al 200.000 gegadigden zich gemeld om gebruik te maken van deze regeling. Ter financiering zijn ze bereid van alles te verkopen, van huizen en auto’s tot vee. Een man uit de Anatolische provincie Çorum bood op internet de zesjarige Çan aan voor 3300 euro. “Het is mijn lievelingskameel, maar ik heb cashgeld nodig om die dienstplichtkwestie af te handelen.”
Normaal gesproken moeten alle gezonde Turkse mannen vanaf achttien jaar ‘opkomen voor hun nummer’ om zeker twaalf maanden als militair door het leven te gaan. Vervangende, sociale dienstplicht bestaat niet. Uitstel wegens studie is wel mogelijk.

Facebook blundert met ballonnen na aardbeving

Facebook betreurt het dat gebruikers die berichten plaatsten over de aardbeving op Lombok, soms ballonnen en confetti op hun scherm zagen verschijnen.
Dat komt door een vertaalfout, bericht website Motherboard. Indonesische Facebook-gebruikers die schreven over de tragedie, gebruikten vaak het woord ‘selamat’. Dat woord heeft meerdere betekenissen en kan afhankelijk van de context worden vertaald naar ‘ongedeerd’, maar ook naar ‘gefeliciteerd’. Het algoritme van Facebook zag berichten over de natuurramp daardoor aan voor felicitaties, waardoor vrolijke animaties opdoken op het scherm. Facebook liet de technologiesite weten de situatie te betreuren en de ballonnenfunctie aan banden te hebben gelegd. “We hebben de feature inmiddels lokaal uitgeschakeld”, zei een woordvoerster. “We leven mee met de mensen die zijn getroffen door de aardbeving.”

Drents Museum toont ‘andere’ Italiaanse kunst

Bij ‘Italiaanse kunst’ gaan de gedachten van velen al gauw richting lang voorbije perioden, zoals de Renaissance. Het Drents Museum wil daarmee afrekenen. Het gaat een tentoonstelling maken van veel jongere Italiaanse kunst, geleend van musea van naam en faam als het Uffizi en het Palazzo Pitti in Florence. Het is op dit moment nog druk doende met de voorbereidingen, maar over ongeveer een jaar wil het museum de volgens een woordvoerder ‘ongekende schoonheid en kwaliteit’ van de 19e-eeuwse Italiaanse schilderkunst tonen. Van 2 juni tot en met 3 november 2019 moet in Assen de tentoonstelling Sprezzatura - Vijftig jaar Italiaanse schilderkunst (1860-1910) te bezoeken zijn.
Sprezzatura betekent onder meer ‘vituositeit’ en ‘schijn van moeiteloosheid’. Deze tentoonstelling gaat werk van meer dan veertig schilders uit heel Italië omvatten. De belangrijke kunstacademies, stromingen en genres uit genoemde periode zullen vertegenwoordigd zijn. Werken van kunstenaars als Antonio Mancini, Federico Zandomeneghi, Giovanni Segantini en Giacomo Favretto zullen deel uitmaken van de expositie. Een groot deel is nog niet eerder in Nederland te zien geweest, zegt het museum. Sprezzatura wordt de derde aflevering in de tentoonstellingenreeks ‘Kunst rond 1900 in internationaal perspectief’ van het Drents Museum. Eerder waren er exposities van Schots Impressionisme en Russisch realisme.

Apple: iPhone luistert niet ongevraagd mee

Foto: Shutterstock

Apple heeft tegenover Amerikaanse politici met klem ontkend dat iPhones ongevraagd luisteren naar gebruikers. Dat blijkt uit een brief die het bedrijf heeft gestuurd naar aanleiding van vragen van volksvertegenwoordigers. In de brief schrijft Apple dat er geen audio wordt opgenomen als de voice assistent Siri wordt geactiveerd met een stemcommando.
Apple zei dat gebruikers de toegang tot de microfoon expliciet moeten goedkeuren en dat apps een duidelijk signaal moeten geven dat ze luisteren. Apple verbiedt andere apps expliciet ongevraagd audio op te nemen.

De brief volgt op de hoorzittingen in april waarin topman Mark Zuckerberg van Facebook aan de tand werd gevoeld over de privacypraktijken van het sociale medium. Alphabet, het moederbedrijf van Google, heeft dezelfde vragen gekregen. Het is niet bekend of Alphabet al geantwoord heeft.

Nederlandse kust bezaaid met ballonnen

Foto: Shutterstock

Vrijwilligers die bezig zijn met een opruimactie langs de Noordzeekust, hebben in zeven dagen tijd de resten van ruim 1900 ballonnen weggehaald. Elke etappe vinden de deelnemers tussen de 50 en 200 ballonresten. In totaal is er in zeven dagen tijd 4297 kilo afval van de stranden gehaald. Vorig jaar was dit na hetzelfde aantal etappes 4140 kilo, meldt Stichting De Noordzee.
De Boskalis Beach Cleanup Tour van Stichting De Noordzee is nu over de helft. Tijdens deze editie is er speciale aandacht voor ballonresten. De stichting zamelt dit jaar de ballonnen apart in om aandacht te vragen voor dit probleem. “Ballonnen die de lucht in gaan, belanden vaak in zee. Dieren in zee zien het rubber aan voor voedsel en vogels kunnen verstrikt raken in de plastic sierlinten die aan de ballonnen hangen”, aldus de stichting.
De Tweede Kamer vroeg gemeenten al in 2014 het oplaten van ballonnen te ontmoedigen. Vier jaar later staan ballonnen echter nog steeds in de top vijf van meest gevonden stukken afval op stranden, zegt de stichting.

Buckles — By David Gilbert

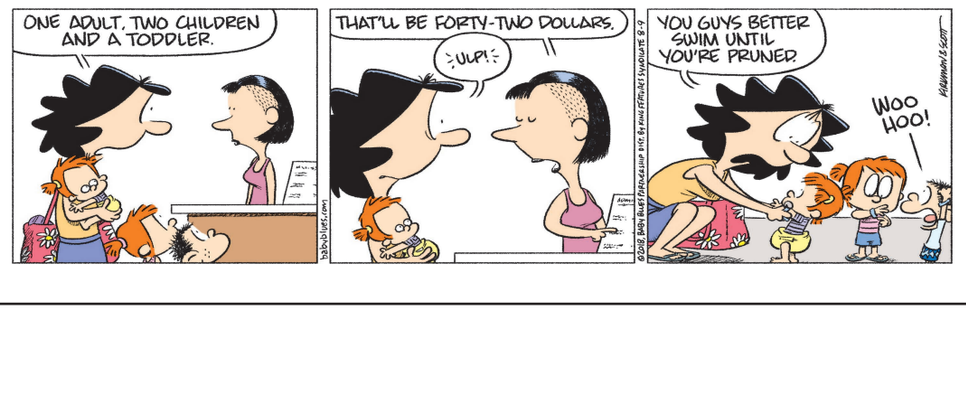

Beetle baily — By Mort Walker

Baby blues — Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Heemskerk pakt bij EK zilver op 100 meter vrij

GLASGOW — Femke Heemskerk is vandaag bij de Europese kampioenschappen zwemmen als tweede geëindigd op de 100 meter vrije slag.

De Nederlandse hoefde in Glasgow alleen de Zweedse Sarah Sjöström voor zich te dulden: 52,93 om 53,23. Het brons ging naar de Française Charlotte Bonnet in 53,35.
Heemskerk won maandag op de 200 meter vrije slag ook zilver in Glasgow. Toen ging het goud naar Bonnet.
"Ik ben echt heel blij. Echt fantastisch weer", zei een uitzinnige Heemskerk in een eerste reactie tegen de *NOS*. "Ik lag zo goed te zwemmen. Ik was gewoon heel goed vandaag. Ik heb zoveel races al gehad. Vandaag heb ik goed mijn plan uitgevoerd."

Pernille Blume ontbrak gisteren in de eindstrijd van de 100 meter vrij. De Deense, olympisch kampioene op de 50 vrij, werd in de halve eindstrijd uitgeschakeld. Ranomi Kromowidjojo, die twee jaar geleden bij de EK zilver pakte op de 100 vrij, trok zich voor de series al terug. Volgens bondscoach Marcel Wouda is haar vorm momenteel niet goed genoeg om zich te kunnen mengen in de strijd om de medailles.

Ties Elzerman hield aan de 50 meter schoolslag geen eremetaal over. De houder van het Nederlandse record eindigde in de finale als zesde in een tijd van 27,24. Het goud ging naar de Brit Adam Peaty (26,09), voor de Italiaan Fabio Scozzoli (26,79) en de Sloveen Peter John Stevens (27,06).

Tessa Vermeulen finishte in haar halve eindstrijd op de 200 meter rugslag als zesde en plaatste zich niet voor de finale.

Foto: AFP / Oli Scarff

Heemskerk: Vandaag heb ik goed mijn plan uitgevoerd.

Tennisster Peng geschorst wegens vals spel

LONDEN — De Chinese tennisster Peng Shuai is voor een halfjaar geschorst, waarvan de helft voorwaardelijk, wegens overtreding van de anticorruptieregels.

De dubbelkampioene op Wimbledon 2013 had, voorafgaand aan datzelfde toernooi in 2017, geprobeerd nog van tennispartner te veranderen nadat de deadline verstreken was. Ze heeft daarbij geld geboden aan de dubbelpartner met wie ze stond ingeschreven om zich terug te trekken. Die ging daar niet op in, waarna Peng het dubbeltoernooi op Wimbledon liet schieten.

De integriteitscommissie TIU noemt de naam van de betrokken speelster niet, maar het bleek te gaan om de Belgische Alison Van Uytvanck. Er is volgens de TIU sprake geweest van 'drang en de mogelijkheid tot een financiële beloning'.
Peng krijgt ook een boete van 10.000 dollar, waarvan de helft voorwaardelijk. De 32-jarige Chinese kan hierdoor tot 8 november niet aan wedstrijden deelnemen.
Peng was in 2014 even de nummer één van de wereld in het dubbelspel en haalde individueel de veertiende plaats op de wereldranglijst. Haar toenmalige coach, de Fransman Bertrand Perret, werd voor zijn rol in de zaak ook voor drie maanden geschorst door de TIU.

Discuswerpsters Nugter en Van Klinken klaar

BERLIJN — Corinne Nugter en Jorinde van Klinken zijn er bij de EK atletiek in Berlijn niet in geslaagd de finale van het discuswerpen te halen.

Ze bleven allebei steken in de kwalificatie.
Een afstand van 58,50 meter óf een plek bij de beste twaalf was nodig om de eindstrijd te halen. Zesvoudig Nederlands kampioene Nugter reikte met de 1 kilogram wegende schijf tot 55,70, goed voor de veertiende plaats. Van Klinken wierp 54,33 en eindigde als twintigste.

Van Klinken is met achttien jaar nog junior en geldt als groot talent. De Drentse krachtatlete veroverde vorige maand brons bij het kogelstoten op de WK onder 20 in Finland.
De Kroatische Sandra Perkovic kwam het verst in de kwalificatie met 64,54. Zij kan zaterdag in de finale als eerste vrouw ooit voor de vijfde keer Europees goud veroveren op een atletiekonderdeel.

Nadal vlot langs Paire

TORONTO — Tennisser Rafael Nadal heeft zijn eerste optreden op het Rogers Open van Toronto kort gehouden. Na een bye in de eerste ronde versloeg hij de Fransman Benoît Paire in twee sets: 6-2, 6-3.

De nummer één van de wereld uit Spanje was in 74 minuten klaar. In de volgende ronde neemt Nadal het op tegen Stan Wawrinka, de Zwitser die na blessureleed nog zoekt naar zijn oude niveau.
Nadal en Paire moesten geduld hebben nadat de regen het programma in de Canadese stad enigszins had vertraagd. In de eerste set liep de Spanjaard snel weg, in de tweede leverden beide spelers drie keer op rij hun opslag in voordat Nadal de partij in de negende game alsnog op eigen service besliste. "Nee, het was niet perfect vandaag", keek Nadal terug. "Zeker in de tweede set had ik wat problemen met mijn opslag, maar mijn returns waren goed." Onderin het schema won de Duitser Alexander Zverev van de Amerikaan Bradley Klahn. De nummer twee van de plaatsingslijst deed dat eveneens in twee sets: 6-4, 6-4. In de derde ronde treft de titelverdediger de Russische qualifier Daniil Medvedev.

Ook Rohan Dennis naar Bahrain-Merida

MANAMA — Bahrain-Merida neemt opnieuw een renner over van BMC, dat na dit wielerseizoen ophoudt met de wielerploeg.

Rohan Dennis kwam vandaag een tweejarig contract overeen met het team van sportdirecteur Rik Verbrugghe. Naast de 28-jarige Australiër nam Bahrain-Merida eerder de Belg Dylan Teuns en de Italiaan Damiano Caruso van BMC over.

"Hij is niet alleen een van de beste tijdrijders ter wereld, wij geloven er ook in dat hij in grote rondes een goed klassement kan rijden. Daar willen we in investeren", aldus Brent Copeland, algemeen manager van Bahrain-Merida.

Dennis won naast drie nationale titels bij het tijdrijden onder meer etappes in de Tour, de Giro, Tirreno-Adriatico en de Ronde van Zwitserland.

Schoonspringster Van Duijn verrast met goud

EDINBURGH — Celine van Duijn heeft bij de Europese titelstrijd schoonspringen verrassend goud veroverd op het onderdeel toren.

In het Schotse Edinburgh sprong Van Duijn van 10 meter hoog naar een totaalscore van 319,10. De Italiaanse Noemi Batki (315,00) werd tweede en Maria Kurjo uit Duitsland (308,15) pakte brons.
"Wauw geweldig, ik kan het nog steeds niet geloven", zei een ontroerde Van Duijn over haar gouden optreden. "Het was erg spannend, maar dat ik win is echt een grote verrassing. Ik heb hier zo hard voor gewerkt de laatste jaren en nu betaalt het zich eindelijk uit."
Van Duijn plaatste zich als eerste voor de finale met een mooie serie van vijf sprongen. Toch was ze niet de favoriet voor eremetaal. De Nederlandse kwam namelijk nooit verder dan een zesde plaats op een EK en schoonspringtoppers als de Britse Lois Toulson (titelverdedigster) en de Italiaanse Noemi Batki stonden veel hoger aangeschreven. Maar waar de concurrentie steken liet vallen, was Van Duijn uiterst accuraat in haar uitvoeringen. Ze bewaarde het beste voor het laatst. Ze sprong als laatste en wist dat ze een score van 66,3 nodig had voor goud. Na een foutloze sprong wist de jury genoeg: 70,4.
De gouden plak is ook direct de eerste medaille op een EK voor de Amersfoortse. Vorig jaar werd Van Duijn nog tiende op hetzelfde onderdeel bij de EK in Kiev.

Van Duijn ziet zichzelf ook als een laatbloeier maar dat komt vooral omdat ze nog geen acht jaar het schoonspringen beoefent. "Het is voor mij toch anders omdat ik pas op mijn achttiende ben begonnen met schoonspringen. Ik ben dan wel 'oud' maar een jonkie in deze sport", legt de 25-jarige uit. Op haar zesde begon ze met turnen en na vele blessures stopte ze in 2010 met de sport. "In het schoonspringen krijg je minder snel blessures en de overgang van de turnsport naar het springen is niet zo groot."
Na jaren van hard werken bleek haar carrièreswitch een gouden keuze.

Van Rouwendaal bij EK ook snelste op de 10 km

Foto: AFP / Oli Scarff

Van Rouwendaal hoopt ook nog te gaan winnen op de 25 kilometer en de 5 kilometer aflossing.

GLASGOW — Sharon van Rouwendaal heeft bij de Europese kampioenschappen zwemmen ook de 10 kilometer in het open water op haar naam geschreven.

Een dag eerder was de 24-jarige Nederlandse in Loch Lomond in Glasgow al de rapste op de 5 kilometer.
Van Rouwendaal bleef samen met Giulia Gabrielleschi over uit een eerder ontstane kopgroep. De Italiaanse kon lang mee, maar moest in het slot van de race de sterke Van Rouwendaal toch laten gaan, die vervolgens 7,3 seconden eerder aantikte dan Gabrielleschi.
Esmee Vermeulen maakte het Nederlandse succes compleet door op 41,6 tellen van Van Rouwendaal als derde te eindigen.

Bij de Olympische Spelen van Rio de Janeiro veroverde Van Rouwendaal twee jaar terug ook goud op de 10 kilometer. In Glasgow hoopt de Baarnse ook te winnen op de 25 kilometer (zondag) en op de 5 kilometer aflossing met het gemengde Nederlandse team (zaterdag).

CCC wil Thomas weghalen bij Sky

WARSCHAU — Geraint Thomas kan zijn loopbaan vervolgen bij de nieuwe wielerploeg CCC.

De winnaar van de Tour de France heeft een aanbieding gekregen van de Poolse ploeg. Directeur Piotr Wadecki zegt dat hij het team volledig om de 32-jarige Brit heen wil bouwen. "We hebben hem een aanbieding gedaan en wachten nu op antwoord", aldus Wadecki tegen de *BBC*. CCC Sprandi Polkowice gaat vanaf komend wielerseizoen samen met BMC Racing en heet dan CCC. Thomas is momenteel ook in gesprek met zijn huidige werkgever, Team Sky, om zijn contract te verlengen.

Celtic speelt gelijk tegen AEK Athene

GLASGOW — Celtic is er niet in geslaagd de eerste wedstrijd in de derde voorronde van de Champions League tegen AEK Athene te winnen.

De Schotse kampioen bleef gisteren voor eigen publiek steken op 1-1. Celtic speelde een halfuur met een man meer, na een rode kaart voor Kostas Galanopoulos. Volgende week is de return in Griekenland. Callum McGregor bracht Celtic na ruim een kwartier spelen op voorsprong. De gelijkmaker kwam kort voor rust op naam van Viktor Klonaridis. De winnaar speelt in de beslissende kwalificatieronde van de Champions League tegen Malmö of Videoton.Salzburg uit Oostenrijk won thuis met 3-0 van Shkendija uit Macedonië.

Zilver op de 10.000 meter voor Krumins

Foto: AFP / Tobias Schwarz

Susan Krumins won al eens brons op de EK van 2014, maar stond tot nu toe niet meer op het podium.

BERLIJN — Susan Krumins heeft voor een bijzonder aangename verrassing gezorgd bij de EK atletiek in Berlijn. De Nijmeegse atlete veroverde de zilveren medaille op de 10.000 meter.

Krumins, vorig jaar al sterk vijfde op deze afstand bij de WK in Londen, liep rondenlang op korte afstand van Lonah Chemtai Salpeter en deed er alles aan om de Israëlische hardloopster nog te achterhalen, maar ze moest in de drukkende warmte van het Olympisch Stadion toch haar meerdere erkennen in Salpeter.

Krumins lapte drie ronden voor het einde landgenote Jip Vastenburg, die figureerde in de finale. Ze kwam volledig kapot over de finish.
De 32-jarige Krumins won al eens brons op de 5000 meter. Dat was op de EK van 2014. Daarna grossierde ze in finaleplaatsen op de 5000 en 10.000 meter, maar tot het podium reikte ze niet.

Hoewel ze dit jaar nog geen 10 kilometer op de baan had gelopen, was ze wel in goede doen. Ze liep uitstekende races over kortere afstanden en stond met vertrouwen aan de start.
Ze liep een bekeken race en liet titelverdedigster Yasemin Can rustig weglopen in het begin. Toen de Turkse een dipje kreeg, liep ze het gat naar de kopgroep dicht en bleef in het spoor van gangmaker Salpeter. Een versnelling van de Israëlische kon ze niet beantwoorden, maar Krumins bleef op luttele seconden achterstand doorbijten en verslapte niet. Ze finishte in 31.52,55.